

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÉIN

*Offerscen ur
AGAMEMNON
på Konserthusteatern*

Läs om —

HELG
I HÄLLREGN

av
Prins Wilhelm

Allvarliga problem:

EN FÖRFATTARINNAS FÖR-
SVARSTAL, ETT KVINNLIGT
REKORD OCH KÄNNER NI
ER UNDERLÄGSEN?

Lätta bekymmer:

HUR ÄR MAN KLÄDD.....
.....OCH HUR UPPFÖR MAN
SIG?

Av Marg. von Schwerin
och Sigr. Stjernsward

— i detta n:r

JÆGER
HOVFOTO

K R Ö N I K A

OM OMANLIGA SJÖMÄN, KVINNliga KVINNOR OCH MISSKÄNDA FAMILJEFLICKOR

JAG KÄNDE I MIN BARNDOM EN gammal sjöbjörn, vilkens favorituttryck var: »Käringar ska ha stryk varje torsdag. Lika regelbundet som ärter och fläsk. Det är enda sättet att få folk av dem.»

Med den böjelse för generalisering som utmärkte mig som barn — och allt framgent förresten, tyvärr — fick jag av detta ytt- rande en bestämd bild av sjökaptener, som jag sedan stadigt hållit fast vid och knappast under årens lopp retuscherat. Jag trodde alla sjökaptener voro herrar på sina skutor, att deras befallningar var lag. En lag, mot vilken det icke gavs någon apell. Särskilt trodde jag dem alldeles oemottagliga för käringssnack. Om det så kom från manligt eller kvinnligt håll.

Usch, inga gamla märken stå! Kapte- nerna äro icke längre enväldshärskare på sina skutor. Nu finns det något som heter konkurrens. Den rår på den morskaste kapten.

En linje får inte bli impopulär! Vips, tar den lurande konkurrentlinjen passage- rarna! Förr gick på traden en enda båt och knappt det. Så det var bäst att vara hövlig, om man alls ville med. Nu kappas lyxångare och rederier med varandra. En stackars kapten får inte längre bara vara en hederlig sjöbjörn, han måste ha tusen älskvärda ansikten och försöka vara alla till lags. Mellan två intressen måste han tjäna Mammon. Trodde han, kaptenen på båten, som i Bilbaos hamn icke tog ombord en dödssjuk svensk sjöman, därför att några rika damer hotade att bojkotta linjen, om han vågade göra det.

Om i stället kaptenen lytt sitt samvete, så hade han följt en frejdad svensk histo- rikers råd: man skall handla rätt och icke som man tror klokt, så skall det alltid så småningom visa sig att man handlat rik- tigt. Den som handlar opportunt och inte rätt, handlar alltid oklokt. Det rätta är alltid och allestädes det klokaste.

Vad vann kaptenen? Vad föder hans handlingssätt? En storm av förbittring från alla läger, ett ökat hat mellan samhälls- klasserna och så — förstås — några hysteriska damers gillande! Eller kanske för- akt. Kvinnor av den sorten äro så under- ligt funtade: för min del tror jag, att den gamla, ovan citerade sjöbjörnens behand- lingssätt är det enda riktiga vis à vis dem. Det enda de förstå. Det enda som skulle utlösa deras hysteri.

*

Kvinnorna äro icke längre några späda rankor, de där måste klänga sig fast vid kraftiga stöd för att alls kunna leva. Nej då. Nu äro vi sannerligen i stånd att stå för oss själva. Och självständigare och själv- ständigare bli vi. (Plats för applåder eller visslingar, alltefter läggningen.)

Alltså, vi bli stadsfullmäktige och riks- dagsmän, advokater, läkare och, i det yt-

tersta av dessa dagar, präster. Vårt namn går i banken, vi avsluta affärer och skriva kontrakt och vi gå verkligen inte av för hackor. Vi slå världsrekord på kolstybben och vi flyga över Atlanten. Vi är så duk- tiga, att gamla herrar med rörelse tänka på sin ungdoms kvinna. Hon som stavades med q och aldrig yttrade sig offentligt.

Var tröst, riddersmän, det gives ännu tillfällen, då kvinnan är den osjälvständig rankan! När en otäck karl bedrar henne, tar hennes samlade slant och ger sig i väg, då klagas hon högt: det var hans fel alltihop, hon förstod ingenting, stackars li- ten, hans var initiativet och falskheten. Hennes var kärleken. Och, ursäkta, dum- heten.

Hade jag råkat ut för en sol- och vårman, tror jag bestämt jag skulle försöka minnas det visa ordet: den som sig i leken ger, måste leken tåla.

Och förresten hämta tröst i min stolthet. En modern kvinna erkänner inte, atthon varit ett kolly, som låtit sig tagas.

Därför, o ungmör, mellan 16 och 70 vå- rar, tag exempel av männen! Och klaga inte över besvikelser i amour. Det gör sig verkligen inte bra. Och länder till intet.

*

Är det inte ganska egendomligt, att när statspension anses vara en självskriven sak för t. ex. posttjänstemän och militärer, så är det inte ens på tal att pensionera de an- dens arbetare, som dock gjort staten stora tjänster. Som visserligen icke varit an- ställda i statens tjänst, men som tjänat sitt land på ett sätt som gjort landet heder. Som gjort en insats i sitt lands kultur och kanske ärat detta land långt utom dess gränser.

En författare eller konstnär kan få dö i misär, fast hans verk äro odödliga. Staten anser sig ha mindre skyldighet mot honom än mot en major eller en poststationsföre- ståndare. Det är som om att exercera be- väringar eller stämpla frimärken — bägge delarna ytterst lofvärda sysselsättningar — vore för staten av större värde än all konst- närlig gärning.

Ett tack från Alice Tegnér.

Från tonsättarinnan fru Alice Tegnér, som tillde- lades 1929 års Idunpris, har Idun mottagit följande skrivelse:

Djupt rörd över de bevis på välvilja som Iduns ärade redaktion och Iduns akademi visat mig genom att tilldela mig årets pris, ber jag att på det allra varmaste få tacka redaktionen och akademien för denna stora och välkomna gåva.

Med utmärkt högaktning

Alice Tegnér.

I grannländerna finns det något som kal- las konstnärsvodden, i Sverige icke. Än mindre finns det någon konstnärspension. Eller »kulturinsatspension».

Jag kommer i sammanhanget att tänka på fallet Ranft. Han är en enskild man visserligen, icke statsanställd. Men han har dock gjort det konstverket att utan stats- understöd hålla flera teatrar i gång under årtal. Givit en massa konstnärer bröd un- der årtal. Gjort en insats inom svensk teater, som endast illviljan kan förneka.

Medan de kungl. teatrar slukat miljoner av statsmedel, har de Ranftska teatrar icke fått ett rött öre. Vore det då otänk- bart att deras f. d. ledare nu, när han har åldern mer än inne, finge en heders- pension av statsmedel? Det vore en rätt- visa att Albert Ranft fick möjlighet att njuta sitt »otium cum dignitate». Även om hans ungdomlighet då och då tvingade honom upp på scenen, vore det kanske icke att beklaga om hans teaterscheffsbana avslutades. Cum dignitate.

*

En svensk, som känner väl till Pariser- förhållandena, har försvarat de svenska flic- korna i Paris. Han finner beskyllningarna mot dem sanningslösa och förklarar, stödd på bl. annat hotellvärdarnas utsago, att de svenska flickorna äro ordentliga och hygg- liga. I synnerhet jämförda med ryskor och amerikanskor.

Den svenska korrespondentens protest gläder mig. Jag skulle kunna till ryskor- na och amerikanskorna foga ännu några na- tioner, om jag inte hölle styft på grann- sänjan. Min erfarenhet är emellertid att få nationers flickor har bättre anseende utomlands än svenskorna. På hotellen i Montparnasse tas en svenska emot med förtjusning: hon betalar, hon håller sitt rum i ordning. Hon kommer någorlunda tidigt hem om kvällarna och stiger i god kondition upp om morgnarna. De över- drifter som äro naturliga för ryskor, ame- rikanskor och kanske ännu några natio- ner, vilkas namn jag icke nämna vågar, passar icke svenskor. Vår en smula fantasi- lösa, men sobra smak sitter inte bara i klä- derna.

Undantag finnas. Naturligtvis! Vad vore regeln annars. Men att gå till botten för fulla segel, à la russe, det är inte svenskt. I sista minuten sätta vi ut en liten livrädd- ningsbåt. Åtminstone om vi äro svenskor av god familj. Och det är ju dem, det har varit fråga om.

Innerst inne ha vi alla engelskans känsla för »respectability».

Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

VI BEHÖVA EN KAVAJKOSTYM

Fru Almida Petersson, hos Paul U. Bergström, i svart crepè de chine — ett material särskilt populärt bland de stora affärshusens damer.

DET STÅR EN DAM VID DISKEN och fingrar desperat på de minst femton olika nyanser av silkesstrumpor hon fått framlagda. Hon jämför dem med ett litet brunt sidenprov. Nåja, brunt och brunt, det vet väl ett spenabarn att det är skillnad som natt och dag. Och ingen nyans är den rätta. Men varför blir hon så nervös? En sidenbit kan väl inte representera något livsavgörande problem. Inte precis livsavgörande, men...

Tid, pengar, socialt uppträdande äro tre viktiga saker för alla, män som kvinnor. För mannen, självfallet. För den gifta kvinnan, som representerar sin man också självfallet. Och lika självfallet för kvinnan i offentlig verksamhet. Hon kommer i kontakt med folk både direkt i arbetet och hon syns i vimlet, där många känna henne. Det är inte angenämt om man säger om henne, att hon är påfallande illa klädd — men hon »skriver visst eller gör något sånt, så att det är ju inte så underligt». Om hon haft ett klädintresse en gång i världen, kanske hon så småningom kommit att skrinlägga det av brist på tid. Eller också har hon inget intresse för kläder — det finns såna kvinnor också — och har inte tid att gno i butik ur butik efter en hatt, som skall passa hennes nya promenaddräkt. Hon skaffar sig ibland någonting nytt, plötsligt när det faller henne in, och märker strax med fasa att hela balansen i hennes yttre habitus är rubbad. Den nödvändiga planmässigheten är störd och var och en vet, att den är viktigare än allt annat för ens kläder. Den kvinna, som har ett arbete, blir ofelbart nervös av spring i bodar. Hon försummar viktiga saker, hon spiller tid. Kunde hon bara som mannen gå in i en affär och beställa sig kläder som om hon varit Askungen när hon steg in och drottningen av Saba — minst — när hon gick därifrån.

Men även om hon skulle vara i stånd att ge ut en massa pengar, och det på en gång, för sina kläder, så kan det ändå

DEN ARBETANDE KVINNANS KLÄDFRÅGA VÄNTAR SIN LÖSNING

Den utom hemmet arbetande kvinnan som dels inte har tid, dels inte råd, kanske inte ens håg att offra energi och omtanke på kläder, har ett mycket allvarligt klädproblem. Hon måste vara välklädd annars fördömes hon och blir rent av socialt tillbakasatt, men hur skall det gå till? Vi ha här skärskådat hennes problem ur några synpunkter och fått uttalanden från några av dem det gäller. I ett senare nummer införes några förslag till lösning av den viktiga frågan.

inte gå för sig. Inte ens i en förstklassig konfektionsaffär av den stora typen finns allt det som en kräsen dam åtrår. Å andra sidan ha nio tiondelar av de självförsörjande inte den ekonomi, som skulle tilllåta en sådan där allmänbespisning. Till herrarnas kavajkostym saknas sålunda ännu den kvinnliga motsvarigheten.

Detta är ett ganska allvarligt problem. Inte bara en klädfråga.

Själva arbetsdräktens problem är numera löst för stora kategorier av kvinnor genom rockarna. Men därmed är inte den arbetande kvinnans hela klädfråga löst. Då hon inte har tid att själv välja sina kläder, brukar hon söka alla möjliga utvägar, mer eller mindre lyckade. I de alla flesta fall är det med suckan och icke med fröjd, som hon betraktar sin klädfråga, men någon lösning på den borde väl finnas. En lösning, tro vi, som håller sig inom modets gränser och ger något utrymme åt individuell smak. Även en man kan nedlägga fantasi på sina kläder och gör det oftare än kvinnorna tyckas tro.

Har någon funnit en lösning? Hur skall vår kavajkostym se ut? Vi fråga oss för hos några arbetande kvinnor.

Fröken Märtha Gahn, Svensk Hemslöjd, som är känd även för sin klädsels personliga touche. (Samtliga ill. kamerabilder för Idun av Goodwin.)

Fru Britt Jolin, en av direktiserna för Galeri Modern, är söt och välklädd trots arbetsjättet.

Varför inte byxor — men klädsamma?

Doktor Hanna Bernhagen har som andra arbetande kvinnor ofta önskat, att det funnes en möjlighet att lösa klädfrågan på ett praktiskt, estetiskt och tidsbesparande sätt. Hon tror på nästa generation för att finna en lämplig form för vår dräkt.

— När man ser den sportande ungdomen, säger doktor Bernhagen, och flickorna i sina skidbyxor och tänker på hur klädsamt och trevligt det tar sig ut, tycker man, att på den vägen skulle vi väl kunna slå in. Varför kunde inte byxorna, om de äro välskurna och välsittande få ersätta de korta kjolarna, som framhäva kroppens defekter. Det vore mycket bekvämt och i många fall klädsammare. Vi arbetande kvinnor behöfde ju en motsvarighet till mannens kavajkostym, en dräkt, som vore prydlig och klädsam och som vi kunde skaffa oss utan att behöva lägga ner så stor möda på att få den eller att förnya den.

Att det skulle vara okvinnligt med byxor jävas väl av det faktum att de tillhörde turkinnornas dräkt och dem kan väl inte ens den mest maskulint betonade herre beskyllda för okvinnlighet.

Akta oss för uniformer.

Fröken Märtha Gahn i Svensk Hemslöjd tycker att man för all del inte skall låta kvinnligheten sitta emellan för yrket. För en hemslöjdsmaniska blir det lättare, därför att man blir van att syssla med material och färger, man får blick för linjer och former och överflyttar sitt vetande även på sin egen person. — Om det vore aldrig så bekvämt med en uniform skulle jag ändå aldrig vilja ha den, säger fröken Gahn. När man har mycket att göra blir man förstas hänvisad till att köpa konfektion, men även den kan med god vilja och hjälp av en medgörlig sömmerska retuscheras litet, så att den blir personligare. Vidare är det ett stort misstag att störta i väg och köpa en sak, när man har ont om

(Forts. sid. 73.)

HELIG I SVENSK SÖKER

Av

Clewe!

Santa Maria Maggiore.

Prins Wilhelm har tillbragt julhelgen i Rom och skildrar här, än högtidsstämd, än raljerande hur han julnatten i hällande regn går och söker efter julstämning i de katolska kyrkorna.

DET VAR JUL OCH KLOCKORNA ringde. Men inte från någon enslig kyrkstapel som står där, halvt inbäddad i snö bakom risiga granar och kala björkar medan slädarnas bjällror pingla så muntert på vägen nedanför backen. Inga tjärbloss brunno, inga vargskinnspälsar skakades fria från uddiga stjärnor, som fastnat i håren, ingen plunta skvalpade i fickan och inga stelfrusna fingrar kramade mormors nötta psalmbok. Ty klockorna, som ringde, voro Roms, och kyrkobesökarna hastade genom blankvåta gator med stora paraplyer över sina huvuden för att hålla det värsta ösregnet från livet. Bilarna stänkte opp höga kaskader — Rom är ju springbrunnarnas stad där det slösas med vatten som på ingen annan plats i världen — och spårvagnarna pinglade ilsket i gathörnen. Klockan gick mot midnatt denna grådisiga och kulna julafton.

Jag vandrar ensam genom tysta kvarter. Så här i utkanten är det ödsligt och folktomt men livet tycks vakna opp ju närmare man kommer de centrala delarna. Och på torget utanför Santa Maria Maggiore rinner en jämn ström av paraplyer mot den monumentala porten. Ännu i mörse hade jag varit tveksam om vart jag egentligen skulle gå, hit eller till den traditionella Aracoeli med dess Bambino och lantligt enkla transparanger. Men så hade någon berättat att det var till den större av de båda Mariorna, som Campagnans herdar brukade komma om natten för att bedja för sig och sina hjordar och dessemellan möjligen snarka bort några timmar i de dunkla sidokapellen. Det där hade livligt tilltalat min fantasi, som trollade fram en gammaltestamentlig stämning med knäböjande, präktiga typer på blanknött marmor framför hult blickande madonnor i en krans av ljus. Och så dök jag in i den svarta paraplyströmmen, som sakta vaggade mot ingången. Maggiore var till trängsel fylld. Där var ljust som på dagen. Högaltaret strålade lik en kostbar klenod, vaxstaplarnas lågor flämtade sakta i draget, de

heliga kärnen av guld och silver tycktes leva när reflexerna lekte i deras blanka smide. Och hela härligheten ramades in av takvalvets gnistrande kristallkronor — en jättegloria, ur vilken elektriska glober sände sitt stickande kallvita sken över frälsta och förtappade.

Just nu tågade hela prästerskapet genom kyrkan under sång och med rökelsekar och tända ljus i händerna. Ett relikskrin bars till altaret. Trygga carabinieri höllo vägen fri, lågmält och försynt uppmanades massan att maka åt sig för processionen. I mitten skred en biskop, liten till växten, med mitra på huvudet och de skrynkliga händerna krampaktigt knäppta över bröstet. Från hakan böljade ett stripigt, gråsprängt skägg, blicken stirrade i golvet och ansiktet var som en blek, uttryckslös dödsmask. Lika oberörda föreföllo medlemmarna av det höga prästerskapet, men ju längre ner på skalan man kom dess livligare och uttrycksfullare blevo ansiktena. Piggast voro naturligtvis korgossarna, deras ögon klatschade till höger och vänster så det var en riktig fröjd.

Enligt gammal god skrock böra ljuslågorna som bekant klyvas på längden så att de bli dubbla när klockan slår tolv en julnatt. Här hände emellertid inget ovanligt utan den vanliga mässan började med körer och responderier sedan man väl klätt av och på den lille biskopen en mängd granna och för den oinvigde obegripliga plagg. Hans händer hade under tiden lämnat sin åkallande attityd och ströko i stället med synbart välbehag genom det lätt friserade skägget. En aning koketteri bakom andakten. Den gode prelaten visste nog, att han tog sig bra ut där han satt i full ornat och lät sig ompysslas av tjänande bröder till de frommas uppbyggelse. På taburetten märkte man inte heller hur kort i rocken han i själva verket var.

Jag hade emellertid inte kommit dit för att åhöra mässan och bländas av något episkopalt skådespel, jag ville se de tillbedjande och snarkande herdarna. Nog var

menigheten både brokig och månghövdad, både andäktig och lättfärdig, både sobelpälsad och huckleklädd, både tyst och pratsam, men några vindbitna och solbrynta vallare från Campagnan syntes inte till. Här var en mondän samling av uniformsklädda officerare, burgna borgare och damer i florstunna silkesstrumpor. Andakten avtog med kvadraten på avståndet från högaltaret. Flickorna fnissade, ungdomen flörtade av hjärtans lust, hattarnas strassprydnader blänkte i kapp med ljuskronorna, medan medelåldern slagit sig ner på kolonnbaserna, gemytligt pratande om dagens händelser. Gamlingarna hade krupit opp i biktstolar eller sutto helt enkelt på golvet i de små kapellen och gäspade för fulla muggar.

Mino da Fiesoles sirliga reliefer blickade ner på församlingen från sin upphöjda plats; framför en av dem, som föreställer Maria buren till himlen av tio änglar, kan man inte låta bli att tänka på vissa buddhistiska gudabilder från Orienten, så likartad är kompositionen. Guldet i takets kassetter blänkte, det första guld som Amerika någonsin lämnat i tribut åt Europa och som av Ferdinand den katolske skänktes Den heliga jungfrun såsom ett synligt bevis på att han verkligen var förtjänt av sitt namn. Capella Sistina — mindre berömt än sin stora namne — och capella Paolina prunka i all sin brokiga prakt av jaspis, agat, lapislazuli och andra halvådelstenar, medan kardinal Consalvi sover den eviga sömnen i sin brant sluttande, obekväma paradssäng av marmor, vaktad av tvenne melankoliska änglar i sida kläder. Om man inte visste att han låg så säkert däröppe i nischen under spetsbågen kunde man nästan befara att han en vacker dag rutschade ner och ställde till rabalder i kyrkan.

Allting var på sin rätta plats, människor, konstverk och ljus. Bara herdarna fattades. Trots ivrigt letande bakom pelare och altarskrank, trots upprepade kryssningar genom den mondäna församlingen, som resulterade i lindriga sammanstötningar med skunk och prästkappor och mossgröna rockar, som luktade lök lång väg, stodo de ingenstans att upptäcka. De julgade väl på annat håll. Och jag lämnade Santa Maria Maggiore med en känsla av att varken de

Begär alltid **Kobbs Thé** och godtag ej något annat om Ni sätter värde på en hälsosam och aromrik dryck.

KONTROLLANT: DOKTOR J. E. ALÉN

HÄLLREGEN

JULSTÄMNING I ROM

eller den enkla legenden om barnet, som lades i en krubba, kunde trivas riktigt på ett ställe där allt var så fint och förnämt och putsat.

Klockan var ett på natten, det var således ännu tid att gå till Aracoeli. Det öste, nej, det vräkte ner vatten från himlen, som lik en säck tycktes vila på tornspirorna. Nattvandrarerna sprungo för brinnande livet, inte en droska fanns att få. På sidan om Campidoglio steg den branta marmortrappan upp mot helgedomen, den tedde sig överklig och föreföll att gå rakt in i en disig sky. Stegen glänste som ripolin och voro hala som såpa, pinjerna slokade och Capitolinens Dioskurer voro jättevälnader, tyglade fantastiska vidunder. Klitsch, klatsch lät det hela tiden när tunga droppar utan avbrott daskade mot stenar och minnesmärken. Man måste hålla sig i barriären för att inte glida ner igen. Men väl inom porten blev det på en gång torrt och ljust och högtidligt.

Det kan ju inte hjälpas att den anspråkslösa Aracoeli är bra mycket vackrare och mer tilltalande än den pråliga Santa Maria Maggiore. Interiören verkar lugn, stilfull och enkel. Sitt egendomliga namn, »Den heliga Maria på himmelens altare» lär kyrkan ha fått efter en uppenbarelse, som kejsar Augustus skulle haft. När denne frågade oraklet i Tibur om han borde låta utropa sig till gud, såg han jungfru Maria med barnet på armen stå på himmelsaltaret, och sibyllan svarade: detta är jungfrun, som skall föda världens frälsare. Då frågick han sin dåraktiga avsikt och lät i stället uppresa ett altare åt Guds son vilket, enligt legenden, ännu står kvar i kyrkan.

Även om den riktiga julen inte fanns härinne svävade dock en högtidligt andaktsfull stämning under valven. Ljusn voro mer dämpade, menigheten tystare och framför allt av enklare slag. Varken sobelpälsar eller uniformsrockar syntes till, varken silkesstrumpor eller blixtrande agraffer. Det märktes granneligen att här var menige mans helgedom i långt större utsträckning än under Mino da Fiesoles reliefer. Kring altarrunden böjde skarorna knä under anammande av nattvarden medan speldosaktiga, nästan uppsluppet glada toner trillade ur orgelpipornas spetsade munnar. Och högt över allt folket tronade den undergörande Kristusbilden i sin nisch, dignande av smycken och andra votivgävor. Il Bambino, som botat så många sjuka och kring vilken så många vackra legender spunnits, Il Bambino, alla stora och små barns bästa vän i nödens stund.

Jag kröp in i en bänk och började fundera på,

var gränsen egentligen går mellan vidskepelse och tro. Tangera de inte varandra, ja, mer än så, gripa de inte in i varandra så att man ofta är oförmögen att avgöra var den ena slutar och den andra tar vid? Ber man till Jesusbarnet i sin kammar är det tro, gör man det i en katolsk kyrka framför en bild av samma barn är det vidskepelse. Tackar man utan yttre åthävor för bönhörelse är det rätt, ger man samtidigt någon liten sak att hängas på bilden är det orätt — allt enligt våra begrepp. Ändå har man kanske skänkt just det föremål, som var en kärast av allt, bara för att genom denna offerhandling ge ett synligt uttryck åt sin översvallande tacksamhet och jublande glädje. Kan inte ena sättet vara lika bra som det andra, och är det inte, strängt taget, ännu vackrare att försaka och avstå från något, som man håller riktigt mycket av? Har inte en vis man sagt, att kärleken består i att ge och att saligheten kan gömmas i en gåva? Sannerligen om det inte kan gå runt i skallen för mindre.

Orgeln tystnade tvärt, gudstjänsten var slut, ljusen kring Bambinon släcktes.

Mitt i värsta trängseln vid utgången stötte jag oförmodat ihop med en gammal god vän. Utan att veta det hade vi firat jul på samma ställe. Det hade börjat blåsa, regnet piskade oss i ansiktet och vi kommo överens om att det skulle smaka gott med någonting inombords. Varpå vi styrde våra steg mot Tarpejiska klippan och hamnade snart, våta och frusna, i källarvalven djupt under berget. En flaska Valpolicella på bordet blev vår julgran och skinkan hittade vi mellan ett par torra brödkanter. Det smakade gott efter alla mässor.

Lokalen var fylld till sista p'ats. Cigarettröken ringlade mot taket, vinskvättarna blänkte på golvet, de stora faten vände sina runda ansikten mot besökarna och väggarnas stenar talade om Caesars tid. Genom sorlet trängde mandoliner spröda pizzicato och en gnällande fiols trånsjuka melo-

dier. Här sutto chaufförer och hantverkare, carabinieri och gatsopare i broderlig sänja. Här var folkets egen krog, åtminstone vid denna tid på dygnet, här tog man sig några stadiga klunkar innan det blev tid att krypa till kojs.

I hörnet bredvid vårt bord sitta åtta blåjackor. Där går riktigt muntert till. Sångerna avlösa varandra nästan lika fort som glaset tömmas, än vrålar man unisont, än är det någon solist som uppträder. En svartlockig Adonis med regelbundna, manliga drag är anförare och tar opp visorna. Han fäktar vilt med armarna, det är bara taktpinnen som fattas för att göra honom till en riktig maestro. »Viva la marina d'Italia» tjuter hela källaren efter varje nytt nummer. Och den svartlockige låter sammetsblicken svepa runt lokalen så att de få närvarande signoritornas hjärtan smälta och bli mjuka som vax.

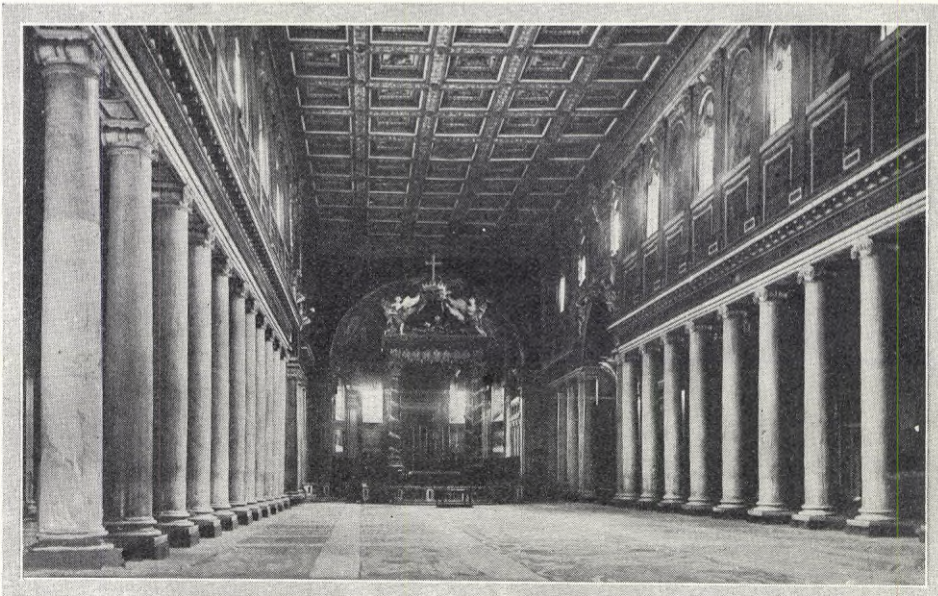
Då slocknar plötsligt en av sångarna ungefär som när man blåser ut ett ljus. Övriga och överraskande. Huvudet sjunker mot bordet, det visar sig omöjligt att få det rätt mellan axlarna igen. Vinet har gjort sitt. Stämningen blir tryckt och anföraren säger: — Per Bacco, dessa italienare, som inte kan hålla måtta. Se på oss, sicilianare, aldrig bär vi oss åt på det viset.

En av sångarna kryssar över till vårt bord och börjar rådbråka en bruten engelska.

— Han därborta är lite trött. Jag är född i New York. Nu ska vi bara laga att han får sova så han blir lika bra igen som vi andra i morgon. Amerika, det är någe till land, ska jag säga. Jag var snickare och gjorde världens bästa plank. Daglöjtnanten får naturligtvis inget veta om det här. Solidaritet, förstår sig. Å, ni skulle ha sett såna pinnstolar vi levererade. In med träbiten i ena ändan av maskin och ut med härligheten i andra. Världens bästa vin — en papyross, signor? Världens bästa, största, mjukaste pinnstolar och plank. Ni främlingar förstår nog inte hur det känns när man är riktigt törstig en julafton...

Så halas den andra stackarn oppför trappan och stuvats i en droska medan värden på stället uppmanar gästerna att dricka ur eftersom det ledsamma intermezot lagt sordin på glädjen. Ty här dricker man mycket och ofta och ofta för mycket men aldrig så att det egentligen märks. Italienaren har nämligen den lyckliga egenskapen att besitta ett gott eller rättare sagt vinsinne.

Så äro vi åter ute i julnattens hällregn. Blåjackorna susa förbi och ge oss några glada tillrop. På Piazza Venezia brinner ordet »libero» på en ensam bil. Det blir Betlehems stjärna som visar vägen hem.

Interiör av Santa Maria Maggiore.

Silkestvätt — — — kallt vatten och TROLLTVÅL

Thit Jensen.

— TACK — DENNA KVÄLL HAR jag kämpat för i många år, sade fru Thit Jensen, då hon mottog publikens ovationer efter sitt drama »Storken», som nyligen gjort stor succès i Köpenhamn.

Thit Jensens namn är känt också i Sverige, hennes böcker äro lästa och hon har hållit föredrag i Stockholm. Men vi ha knappast aning om hur stridbart det är i Danmark. Ellen Key i slutet av 1890-talet hade säkert lika många vedersakare och hänförda beundrare som hon. Fru Thit Jensen har verkat mest som föredragshållare, då hon outtröttligt rest runt i Danmark och predikat en kvinnofrigörelse, som innerst är släkt med Ellen Keys krav på personlighetens rätt att välja sin egen väg. Utan jämförelse mellan de båda för resten. I »det inbördes kriget mellan könen», frasen är hennes egen, tager hon med brinnande hänförelse den svagares parti, inte bara därför att hon är svag, utan därför att hon har mycket att ge mänskligheten som »den segerrike brodern» hindrar henne ifrån. Den svagare är naturligtvis kvinnan.

Fru Thit Jensen har ofta blivit beskylld för manhat men om den förebråelsen har hon en gång sagt, att den är oundviklig och bör tagas lätt. Man blir nämligen strax beskylld för manhat, om man inte blint och absolut erkänner maskulinet som det förnämsta. Vågar man kritisera samhällskicket och de ledande männens organisation, säger förf. vidare, då är man den verkliga motståndaren till männen och det är fara värt, att man inte ens förtjänar leva. Man är i varje fall då skadlig för samhället därför att man bryter ner männens prestige.

Barn och män bli griniga för kritik, heter det vidare, men inte kvinnor, ty kvinnorna äro härdade nu, eftersom de stått inför kritiken sen Adams och den mytiska ormens tid. De äro för länge sedan vaccinerade med den eviga skulden mot all skuld-känsla. På männens beskyllning att kvinnorna trängt in på deras arbetsområden svarar Thit Jensen käckt och spirituellt med ett motanfall. Det är männen, som med sina maskiner tagit ifrån kvinnan hennes arbetsområde, hemmet. Men kvinnan missunnar icke mannen varken hans bästa eller hans arbetsutveckling, bara han inte missunnar henne detsamma.

Som man ser har författarinnan en välför-

EN FÖRFATTARINNAS FÖRSVARSTAL

THIT JENSEN PREDIKAR FRÅN SCENEN I EN ÖMTALIG
OCH MODERN FRÅGA.

Antingen vi vilja eller ej måste vi veta taga ställning till de problem, som röra sig i tiden och frågan om barnbegränsning och rätten över de ofödda människoliven höra till dessa. Den kända förf. Thit Jensen har nyligen i Köpenhamn dragit till strids i denna fråga och fört in den på teaterstraden i en pjäs, som väckt stor uppmärksamhet, någon indignation men mest bifall som det vill synas. Det kan ha sitt intresse att höra hur dessa frågor betraktas i vårt grannland.

sedd arsenal, och hon förstår att hantera sina vapen.

I »Storken» har fru Thit Jensen givit dramatisk gestalt åt en del av de idéer hon förut förfäktat under sina föredrag: rätten till barnbegränsning, plikten till ras-hygien, kvinnans rätt att själv välja den man hon vill ha till sitt barns far.

Handlingen i »Storken» är följande. Fru Thit visar oss en ung kvinna som råkar ut för en dålig man, en osympatisk, ärftligt belastad Don-Juanstyp. Den unga kvin-

nan, Bodil Kragh, förstår snart att hon älskar en barndomsvän, som nyss kommit hem från Amerika och vill förlova sig med honom. Men det är för sent — hon skall föda den andre mannens barn. I sin förtvivlan vänder hon sig till en läkare, professor Thomsen, som är en gammal god vän till familjen. Han visar först bort henne, men när han får höra vem »förföraren» är, hjälper han henne med en operation. I sista akten se vi läkaren inför domstolen, på anonym väg anklagad för fosterfördrivning. I läkarens stora försvarstal lägger Thit Jensen in allt hon vill ha sagt i denna fråga, till sist tycker man sig se henne själv stiga upp i katedern och förfäktat sin älsklingsidé.

Trots sitt glänsande försvarstal blir läkaren dömd av den kalla, lidelsefria domstolen, som oblidkeligt håller sig till lagens ord. Förgäves frågar läkaren, om han har gjort orätt i att förhindra, att besmittelsen från denne ärftligt belastade spreds vidare till en ny generation. Efter en kort överläggning förklarar rätten professor Thomsen skyldig och dömer honom till tukthusstraff. Till och med den unge barndomsvännen, som skulle förlova sig med Bodil, vänder sig ifrån henne, då hon inför rätten i ett känsloutbrott ropar, att det är hon som är offret.

Det stormande bifall, som hälsade läkarens skarpa repliker, visade tydligt, att publiken med glädje såg katedern rest på scenen igen. Problemdiktningens tid är inte förbi, som man trott. Författarna ha bara inte vetat, vilka problem som just nu intresserar publiken. Man trodde att teatern var något som blott skulle skänka nöje efter dagens arbete. Och så visar Thit Jensen oss, att publiken inte begär något bättre, än att på teatern höra livets stora problem debatteras.

Kvällen innebar en stor seger för Thit Jensen som agitator och föredragshållare. Alla hennes beundrare och anhängare äro oerhört hänförda över »Storken», så att hennes strålande propaganda för saken tycks inte varit förgäves. Men som litterärt verk har pjäsen inte lika stort värde. Trots ett djärvt humör och en mängd snabba repliker är stycket odramatiskt och stundtals ganska naivt. Scenen i rättssalen blev närmast en oavsiktlig karrikatur på en rättsförhandling, med domare, sakkörare och vittnen talande i munnen på varandra. Trots denna naivitet är det intet tvivel om, att »Storken» kommer att märkas inom dansk teaterhistoria.

Thit Jensens genialitet är att hon kan vara doktrinär utan att därför bli kverulant. Hon kan behandla det sexuella problemet utan att bli kvalmig. Man må vara hennes vän eller fiende, ett måste man i varje fall erkänna — hon har ett brinnande hjärta för den sak hon gjort till sin.

V. S.

14 punkter

om Iduns Medelhavsresa.

1) *Måndag 4 mars:* Man samlas och avreser på morgonen från Trelleborg.

2) *Fredag 8 mars:* Efter uppehåll i Schweiz och i italienska städer går man i Genua ombord på turistångaren Lützw.

3) *Söndag 10 mars:* Efter besök i olika hamnar lämnar Lützw Italien och styr ut på Medelhavet.

4) *Onsdag 13—fredag 15 mars:* Besök i Konstantinopel.

5) *Söndag 17 mars:* Besök i Athén

6) *Onsdag 20 mars:* Ankomst till Det heliga landet.

7) *Torsdag 21—söndag 24 mars:* Efter bilfärd genom Palestina besök och utflykter i Jerusalem.

8) *Måndag 25—onsdag 27 mars:* Efter tågresa från Jerusalem besök och utflykter i Kairo.

9) *Torsdag 28—tisdag 2 april:* På Medelhavet med Lützw, besök på Korfu och i Cattaro, ankomst till Venedig.

10) *Onsdag 3—torsdag 4 mars:* Hemresa över Brenner—München.

11) Priserna äro alt. 1) kr. 1,485 för I kl. färja och II kl. tåg. 2) kr. 1,290 med III kl. tåg i Tyskland, Schweiz, Österrike och delat hotellrum.

12) Färdledare och repr. från Idun medföljer. Inga bekymmer för resebesvär alltså, allt ordnas av färdledningen.

13) Anmälan om deltagande ställes före 1 febr. till Iduns red., som ger alla önskade detaljupplysningar. Vid anmälan 300 kr. i handpenning.

14) Den som vill följa med bör skyndsamt anmäla sig, ty antalet platser är i det närmaste redan fullbesatt.

Ekströms

Fästmjöl

Örebro Kem. Tekn. Fabrik

ETT KVINNLIGT REKORD

1928 BLEV ETT MÄRKESÅR MED FRAMGÅNGAR OCH FRAMTIDSUTSIKTER FÖR DE ENGELSKA KVINNORNA.

I ENGLAND VIDMAKTHÄLLES LÅNGT mer än i Sverige det gamla, ingalunda förkastliga bruket, att vid årsskiftet bli bakad och göra upp bokslut. Ett årsskifte är för det första en milstolpe i en nations tillvaro vilken man icke anständigtvis kan rusa förbi. För det andra äro engelsmännen under årets gång befriade från födelsedagsfirande och jubilerande. Efter så mycket tillbakablickande som fyller varanda dag av året i Sverige är det förlåtligt, om man föredrar att halka förbi ett personligt allmänt nyårsskifte utan att väga och värdera det gångnas faktorer. Men det är synd. En grundlig räfst med vad som varit en gång om året är nyttig och intressant.

Engelsmännen få sina år i perspektiv. De stämpla dem som roliga, tråkiga, betydelsefulla, likgiltiga eller med andra attribut och komma så ihåg dem. 1928 t. ex. är utan fråga kvinnornas år. Kvinnorna ha under det förflutna året gjort en framryckning som kommer en att ana stora ting i en nära framtid. Det gäller i smått såväl som i stort.

Den märkligaste av alla 1928 års politiska tilldragelser var utsträckningen av kvinnorrösträtten till 21-årsgränsen. 5,245,000 kvinnor beräknas tillkomma som nya väljare vid de parlamentsval, som man nu står på tröskeln till. Av dessa äro 1,590,000 mellan 21 och 25 år. Rycka kvinnorna beslutsamt till valurnorna, vet ingen valprofet vad som kan inträffa. Om de försumma att göra den väntade insatsen är detta icke de tre politiska valledningarnas fel. De ha inställt alla sina resurser på att få fram kvinnorna. Antalet kvinnliga kandidater blir också väsentligt större än tillförne, ehuru man inom partiledningarna är på det klara med det paradoxala förhållandet, att kvinnorna icke tyckas hysa någon förkärlek för kandidater av sitt eget kön.

Uppfostringssystemet i England har satt djupa märken i engelskt kvinnoväsen. Den engelska kvinnan har i långt större utsträckning än den svenska slagit sig till ro »med sitt område». Man skall icke bli förvånad, om en engelsk dam fäller ett uttryck som »Min man är något i City, vad vet jag inte riktigt». Detta är icke tillgjordhet. Gränsen mellan vad som vagt må kallas kvinnans tillvaro och mannens gärning är skarpt dragen. Detta system att hålla kvinnan utanför livets allvarliga sida kan synas förödmjukande, men det bidrar till hematmosfärens rensande från stoft och damm från »the struggle for life», vilket svensken, tack vare svenskans intensivare kamratbegrepp, svårigen undgår ens innanför hemmets dörr.

En kuriös belysning över kvinnornas mentalitet kasta vissa rättsfall, som då och då rapporteras i tidningarna. Häromdagen dömdes alltså en kvinna till böter för att hon bränt upp de papper, som myndigheterna i två omgångar tillställt henne i och för hennes införande i den politiska röstlängden. Hon uppvaktades till slut av en tjänsteman, som fåfängt sökte övertyga henne om hennes enkla medborgerliga skyl-

Den stora händelsen i England, när engelsmännen enligt sin vana vid årsskiftet ser tillbaks, anses de kvinnliga erövringarna under år 1928 ha varit. Man går nu och drömmer om — på sina håll befarar! — en ny kvinnlig Gladstone, evad denna blir hertiginnan av Atholl, miss Wilkinson eller någon ännu oupptäckt stjärna.

dighet. Hon förklarade, att det var inte kvinnans sak att »medla» i politik och slog igen dörren mitt för näsan på myndighetsrepresentanten. Det finns åtskilliga som hon.

Kvinnligt sinnelag skiljer sig i England på ett för svensk uppfattning oförklarligt skarpt sätt från manligt. Så mycket större anledning har världen att med spänning avvakta vad som kan inträffa i Stor-Britannien från och med nästa val, då kvinnorna för första gången utgöra majoriteten bland väljarna. England har varit — och yvts över att vara — ett utpräglat maskulint samhälle. Det är också många kvinnor som velat så ha det. Förnekas kan ju inte, att kvinnan måst påtaga sig ett nytt personlighetsansvar samtidigt med att likställigheten genomförts. Och ansvar är naturligtvis icke bara behagligt. I ett nu skall maskulinitetens England ersättas med ett maskulint-feminint med tonvikt på feminint, om man använder den politiskt-demokratiska majoritetsmåtstocken. Det sannolika är väl att kvinnorna åtminstone att börja med komma att anpassa sig, troligen mera än vad många politiska betraktare skulle önska. Efterhand måste dock ett nytt England bryta fram. Förvandlingsprocessen kan bli långvarig. Ett ansikte formas och fåras under år och möder och en nations anlete förnyas icke heller på en dag. Det är emellertid med parlamentsvalen i år som metamorfosen skall begynna. 1929 kan icke undgå att bli ett märkesår i den nya era som inlemts.

Vid sidan av rösträttsutvidgningen te sig andra kvinnliga nyerövringar under det gångna året tämligen obetydliga. Vad sägs t. ex. om att kvinnliga parlamentsledamöter, tack vare den socialistiska miss Wilkinson, förvärvat tillåtelse att bjuda sina kvinnliga bekanta på middag i det rum inom parlamentshuset som kallas Strangers' Diningroom? Ända tills häromveckan var Strangers' Diningroom stängt för kvinnorna. Att bjuda på middag där var ett obevekligt vidhållet maskulint prerogativ. Miss Wilkinsons seger har firats som en liten triumf. Till de manliga f. d. privilegieinnehavarnas heder må omtalas, att underhusets ungarlar lyckönskat miss Wilkinson till hennes kvinnoseger i form av en subskriberad självreglerande gasugn.

Viktigare är måhända, att kvinnorna under fjolåret anses ha gjort särskilt betydande framryckningar i industriellt och kommersiellt liv. Många kvinnor ha övertagit framträdande poster inom sådana industrier som automobil-, aeroplan- och byggnadsämnestillverkning. Flera kvinnor ha inträtt i advokatyrket och miss Daw

Miss Wilkinson.

Hme Khin har utnämnts till domare i High Court i Rangoon i Birma. Miss Elizabeth Scott vann i hård konkurrens med manliga arkitekter första priset för sina ritningar till en Shakespeare Memorial Theatre i Stratford-on-Avon. Miss Mabel E. Weller fick i fjol utmärkelsen att bli den första kvinna i England som kvalificerat sig som skeppsmäklare. Miss Olga de la Barra är namnet på en annan pionjär, som utnämnts till vice konsul för Chile i Skottland.

Men mera än dessa civila bedrifter slå de kvinnliga sportrekorden under 1928 i ögonen. Miss Amelia Earharts flygning från Amerika till England står i en klass för sig. Lady Heath's brittiska höjdrekor i solo-flygning, 23,000 fot, är emellertid märkligt nog. Det tog henne 70 minuter att stiga och blott 10 att dyka ned. Lady Heath flög också i lätt aeroplan från Kap till Kairo. Lady Bailey's soloflygning från London till Kap, bör också inregistreras. Brooklands Automobile Racing Club har upphävt förbudet för kvinnor att tävla. En särskild bantävlan för kvinnor har organiserats av Brooklands, första gången vunen av miss M. J. Macnochie. Slutligen må tilläggas, att två kvinnor, miss Ivy Hawke och miss Hilda Sharpe, 1928 simmade över Kanalen.

Jag tror icke, att många år kunnat uppvisa en rikligare och mer omväxlande lista över kvinnliga bedrifter, vittnande om kvinnans omätliga potentiella resurser av initiativ och dristighet. Den stora frågan är nu, vad som skall hända, om de kommande valen medföra ett politiskt regimskifte. Vi ha redan i Stor-Britannien fått se en kvinnlig minister, duchess of Atholl, som undersecretary i Board of Education. Duchess of Atholl har visat sig vara en ypperlig handhavare av det ministeriella ansvaret. Man måste instämma med miss Wilkinson i en deklaration som hon för litet sedan avgav, att det naturligtvis bara är fördom och inskränkthet som gör, att folk har litet svårt att tänka sig en kvinna som Stor-Britanniens premiärminister. Det är icke bara kvinnornas nyförvärvade rätt att dinera i Strangers' Dining-room som kommer en att tro på en kvinnlig Gladstone som en icke avlägsen framtida möjlighet.

ESKIL SUNDSTRÖM.

4-5 går inte

om man ej vill låna. I en rationellt ordnad hushållning lånar man icke. Varje omtänksam husmoder ordnar därför sin hushållning utan att sätta sig i skuld genom att handla kooperativt.

KÄNNER NI ER UNDERLÄGSEN?

EN EGENSKAP SOM TAR SIG OLIKA UTTRYCK OCH SOM MÅNGA LIDA AV.

MAURITZ HELLBERG BERÄTTAR I sina »Frödingsminnen», att Fröding under skolåren i det yttre avvek mycket från den vanliga skolpojkestypen. Han var svag och klen, tafatt i uppträdandet och saknade vad man kallar handlag i otrolig grad. Icke nog med att hans små och fina händer icke dugde i slagsmål — de voro fumliga även vid de vanligaste förrättningar. Frödings kamrater förstodo ej, att hans hjälplöshet berodde på en ödesdiger defekt i det motoriska nervsystemet. De funno det lustigt och löjligt, att han icke kunde göra det som för dem var så naturligt och lätt.

»Fröding kände denna undermålighet», skriver Hellberg, »och led nog i hemlighet av den, och det var säkerligen i grunden av instinktiv självbevarelse som han sökte och fann ett sätt att höja sig över den genom att göra den till föremål för eget och andras åtlöje. Han liksom spelade den överlägsne gentemot sig själv och sin skröplighet genom att framställa sig som en komisk och kostlig figur.»

Den karaktäristik, som Hellberg här lämnar av sin berömda vän, erbjuder ett slående exempel på s. k. mindervärdhetskänsla eller känslan av att på ett eller annat sätt vara andra människor underlägsen. I detta liksom i så många andra fall har den uppstått redan under barndoms- och ungdomsåren, framkallad genom medvetande om verkliga eller inbillade brister eller ett misslyckande. Synnerligen typiskt är det medel — självironien — varigenom Fröding söker befrielse från den oluststämning, som är mindervärdhetskänslans ständiga följeslagare. Mot Frödings sätt att övervinna mindervärdhetskänslan kan måhända invändas, att det är värdigare att icke bedriva självgycklet alltför ostentativt utan modigt och tyst se sin egen underlägsenhet i ögonen. Men ofta är det inre trycket så starkt, att det måste ta sig ett obalanserat utlopp. I synnerhet är detta vanligt i ungdomen, då man ännu icke upptäckt att världen finner dylika bekännelser naiva och onödiga. Den tilltalas ej av den blygsamhet, som för egen svaghet till torgs, den böjer sig i stället för de starka, som förmå att hävda sin egen personlighet.

Många av dem, som plågas av inre osäkerhet och tvivel på sig själva, reagera icke heller som Fröding. De äro, trots allt, för självsäkra och för kloka för att visa sin svaghet och vaka ängsligt över att intet skall märkas. De söka compensation för sin mindervärdhetskänsla genom nervös självhävdelse, som kan slå över i nonchalans, hänsynslöshet och ett osympatiskt pockande på inflytande och beundran.

Som regel grundläggas känslan av mindervärdhet redan i barndomen. Barnet saknar sinne för proportioner. En eller annan felaktig detalj i dess fysiska eller psykiska utrustning antar i barnets ögon gigantiska former och överskuggar hela dess varelse. Barnet förstår ej heller, att saken icke är av samma centrala betydelse och intresse för andra utan tror sig ständigt observerat och sett över axeln. Orsakerna kan vara många: en organsvaghet som Frödings, social underlägsenhet gentemot kamrater, blygsel över familjeförhållanden o. s. v. För varje barn står de vuxnas värld som en mer eller mindre ogenomtränglig mur gentemot den lilla personligheten. Barnet känner, att det icke tycker som de vuxna, men

Mindervärdhetskänslan — hur många lida inte av den? Och för många fler än som det kanske kan synas är denna egenskap ett brännande problem. Därför har Idun gjort en analys i ämnet, där Ni kan finna både goda råd och intressanta upplysningar.

upplever ständigt förödmjukelsen, att dessa få rätt. De vuxna göra ofta allt för att pränta in i barnet dess okunnighet och obetydlighet. Barnets frågor bagatelliseras istället för att tagas på allvar och, vad värre är, man gör sig löjlig över dess reflektioner, som innebära ett trevande försök att orientera sig i tillvaron. Denna rädsla för att det som säges kan vara löjligt och dumt blir bestående långt fram i livet och skapar inbundenhet samt misstro med det egna omdömet och överskattning av andras.

Av två syskon i ålder sex—åtta år är brodern, den yngre, en skönhet men system ser obetydlig ut. Över allt blir han föremål för uppmärksamhet. Henne möter likgiltighet eller köld. Och icke nog härmed. Den kvinnliga delen av familjens umgänge begår ofta den vanliga taktlösheten, att i barnens närvaro jämföra deras yttre och inre företräden och fälla yttranden som: »Det är synd att flickan inte fått något utseende» och i den stilen. En kväll hittar modern sin lilla flicka instängd i barnkammaren, skakande av gråt. Långt om länge kryper det fram: »Alla tycka att han är vacker och (alla tycka, att) jag är ful. Ingen bryr sig om mig. Slipper jag gå in och hälsa och slipper jag gå i skolan mer!»

Även senare i livet möta de flesta människor rika tillfällen att känna sin egen underlägsenhet. Kvinnan har som bekant sin särskilda form av mindervärdhetskänsla, som oftast börjar samma dag som det går upp för henne att hon är flicka, vilket redan i barnkammaren uppfattas som en beklämmande begränsning av det framtida perspektivet. Alla känna vi »pojkklickans» sätt att reagera. En annan kvinnotyp böjer sig i stilla hopplöshet inför kvinnökönets fysiska intellektuella och moraliska undermålighet, som inför ett ofrånkomligt faktum. Den kvinnliga mindervärdhetskänslan kan även antaga den för Fröding typiska reaktionsformen och resultera i ett ivrigt hånande av det egna jagets underlägsenhet och begär att uppvisa dess brister.

Den erotiska mindervärdhetskänslan torde däremot i lika grad plåga den unge man eller unga kvinna, som ej har framgång hos det andra könet och därför aldrig får uppleva tillfredsställelsen av sitt kärleksliv. Ofta döljes misstråkningen bakom en mask av hänfull överlägsenhet och cynism. Även den, som så att säga får en normal

Einar Nerman

fortsätter i Iduns nästa nr sina skildringar och berättar denna gång om de första läroåren i Stockholms konstskolor och ateljéer.

Skridskokurser för damer och skolflickor kommer att i mitten av januari anordnas av Svenska Kvinnors Centralförbund för Fysisk Kultur. Kurserna, som skola ledas av gymnastikdirektör fru Ragnvi Torslow-Lundgren, komma att äga rum på Stadion och i Björnska trädgården och pågå 2 gånger i veckan inalles 20 timmar.

dos av kärlek, kan hetsas av begärelse att vara tilldragande för alla.

Den erotiska mindervärdhetskänslan uppträder i en av sina mest tragiska former hos den åldrande kvinnan. Intet bevisar bättre i vilken eminent grad kvinnan uppfattar sig själv som könsvarelse, än att hon så att säga känner sig hänga i luften i och med att åldern ställer henne utanför kärlekslivets arena. Hon misstänker att alla se ned på »gumman» som något, som saknar allt intresse och existensberättigande. Hon söker i envis kamp att hävda sitt personlighetsvärde. Någon har — och säkert med rätta — kallat denna tid den svåraste i kvinnans liv, svår därför att det är omöjligt att uppnå en verklig värdeutjämning. Hon måste dock till sist stanna inför sin egen underlägsenhet som ett faktum och då fordras det onekligen mycket av själslig jämnvikt för att icke nedsjunka i bitterhet och apati.

Känslan av mindervärdhet kan egga till ansträngningar och uppåd av krafter, men den kan å andra sidan bli av rent odeläggande verkan i ett människoliv, om den får gripa för mycket omkring sig. För några år sedan träffade jag på en kurort en ung man, vars far var chef i ett mycket omfattande industriföretag. Hela hans utbildning efter studentexamen hade gått ut på att bereda honom att övertaga chefsposten efter fadern. I företaget var icke endast hans eget utan även släktens kapital placerat, det sysselsatte hundratals arbetare och låg i våldsamt kamp med ett konkurrerande företag. Oron att icke gå i land med uppgiften och icke infria alla förväntningar, smög sig mer och mer över honom. Han förlorade till sist all lust att handla och att leva.

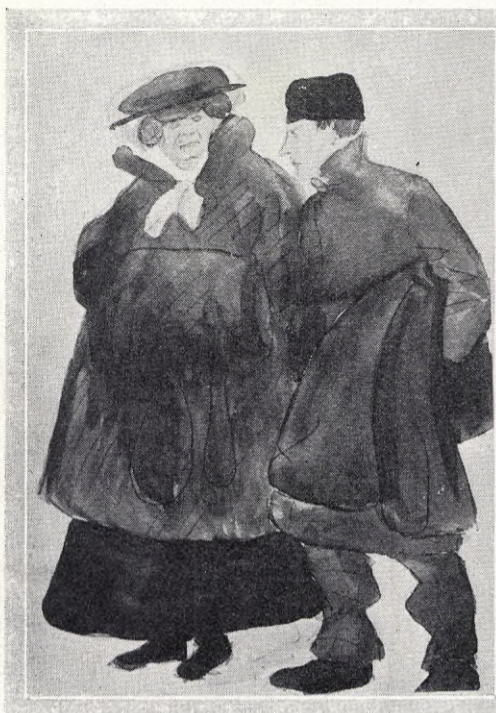
Mindervärdhetskänslan är således en gudarnas gåva på gott och ont. Otivelaktigt är det farligt för själens hygien, att med självplågarens lust fördjupa sig i tanken på egen otillräcklighet. Bästa botemedlet torde vara att söka se så lugnt och klart som möjligt på sig själv och icke överdriva varken åt det ena eller andra hållet. Har man svårt att hitta något eget värde, får man försöka att modigt se sin underlägsenhet i ögonen. Då behövs det verklig heroism att leva livet och icke förfalla till den vanliga utvägen att rädda sitt självmedvetande genom att skylla motgång och misslyckande på uppfostran eller omständigheternas makt. Det är nämligen en av de största faror, som lura på den i egna ögon mindervärdiga. Farligt är också att gripa till fantasiens narcoticum och falla för frestelsen att fly in i drömmen för att där bli hjälten, som firar triumfer.

Det är emellertid oftast de rikast organiserade, stolta och ömtåliga naturerna, som bli offer för mindervärdhetskänslan och ofta motsvaras denna långt ifrån av mindervärdhet i absolut mening. I varje fall är den mera sympatisk än sin motsats, den trygga och kritiklösa övervärderingen av det egna jaget. Fröding, som ödmjukt utlämnade sig själv till gycklet, visar oss i sin skenbara förnedring bilden av verklig, mänsklig överlägsenhet. Den djupaste av all humor är ju den, som riktas mot en själv. Hur fattig blir icke i jämförelse härmed den grundmurade självtillräckligheten, även om den resulterar i större personlig effektivitet, som det moderna slagordet lyder.

S. B.

SKALDINNAN SOM RITADE

KRING EN UTSTÄLLNING AV HARRIET LÖWENHJELMS TECKNINGAR OCH MÅLNINGAR.

Majorskan och Gösta Berling sådana Harriet Löwenhjelm menade att de skulle sett ut om de levat i 1900-talets början.

Vår Herre och Sankte Per.

I Galleri Modern har nyligen öppnats en minnesutställning av Harriet Löwenhjelm efterlämnade konstalstring, som till bilden av henne som diktarinna lägger även den av en intressant konstnärinna

"Vad önskar jag mer än äta och sova, vi skulle jag börja ett 'vita nuova'?"
— text till denna illustration av goddagspiltten.

FÖR MÅNGA BLEV HARRIET LÖWENHJELMS posthuma diktsamling härom året en sällsam och gripande upplevelse. Gripande inte därför — som alltför ofta framhålles — att den debuterande skaldinnan rycktes bort i unga år, utan på grund av hennes lyriks djupa halt och säregna form. Det var en rik och fascinerande konstnärspersonlighet, som här framträdde för första och sista gången på den litterära scenen.

Men det var en dubbel debut. Harriet Löwenhjelm lät sina dikter åtföljas av teckningar och lavingar. Eller rättare sagt, som de initierade senare upplyst, hon lät sina teckningar åtföljas av dikter. Ritstiftet var hennes första och ursprungliga vapen. Redan som liten flicka ritade och målade hon jämt, så fort hon fick tag i en papperslapp, en bordsalmanacka, ett block, fyllde hon det vita tomrummet med teckningar och utkast, än som verkligt arbete, än som — och mestadels — för tidsfördriv och följande ett infall. Åt konsten ägnade hon ägna sitt kommande liv och hon planerade sina studier i den riktningen. Efter skolans slut var hon elev både vid Konstakademien och i Wilhelmsons målarskola. Men allteftersom hon orienterade sig djupare i livet och framförallt sedan sjukdomen fått sitt grepp om henne blev dikten hennes främsta uttrycksmedel — den sista tiden hade hon ej heller krafter nog för teckningen, som fordrar större svängrum än det sängen och sjukstolen ger.

Så intimt förenade som penna och pensel voro i Harriet Löwenhjelm's egendomliga konstnärspersonlighet följer naturligtvis hennes målning samma utvecklingskurva som hennes diktning och röjer samma drag. Hon tillhörde en aristokratisk familj, »jag som är kulmen utav fyra släkter har fått att dras med många själsaffekter» är ett ord av henne som kan återföras på henne själv, hon levde i en solig och förfinad värld med vänner, umgänge och resor och det är från denna sfär hon hämtar sina modeller. Hon strör omkring sig teckningar av libertiner och världsmän i sin egen och

gångna tider, av litterära figurer och av typer hon träffar på sina resor. De ha en vårdslöst elegant och ironisk stil, man ser hur lätt hon har att fästa figurerna på papperet och förse dem med »dårddikter», citat och spirituella deviser. Såsom

"Vad önskar jag mer än äta och sova, vi skulle jag börja ett "vita nuova'?"

eller

"Visst är min ande mycket pauvre men jag är lycklig när jag sover."

En förut icke publicerad dikt av Harriet Löwenhjelm.

Där hemma ständar tallen
och gården som lyser röd
och hästarna gnägga i stallen
och det doftar av nybakat bröd.
Jag vill gå, jag vill gå till min Fader
ty min själ är i ängest och nöd.
Men min fader är borta och död.

Jag sitter nu på bänken
i varmt och trevligt kök
och mor min sysslar i skänken
att bjuda på kaffe med gök.
Nu kommer hon trind och fryntlig
och trugar på gammal sed.
Men mitt sinne är utan fred.

Bellmansfigurerna ha ofta lockat henne, likaså Frödings gestalter. Och en typ som hon älskade att rita var »den schavige idealisten» som hon uttryckte sig, när hon kort ville karaktärisera den blide lärde, som inte förstått att hävda sig socialt.

En annan sida av hennes konstalstring är den religiösa. Alltifrån sin barndom hade Harriet Löwenhjelm religiositeten fast rotad i sig och med åren fick den en allt djupare klang. Men även i sina religiösa bilder kunde hon inte låta bli att raljera, ett bissarreri, som säkerligen var ett utslag för en viss aristokratisk skygghet och den konstnärsblick, med vilken Harriet Löwenhjelm betraktade både jordiska och himmelska ting. Av bibelska figurer gör hon flera drastiska fantasier, ibland tar hon dem lite vänligt von oben, ibland planterar hon om dem som i en serie kallad »Jesu lärjungar i nuvarande tid», där hon presenterar »Prosten Petrus Karisson, ivrig kommunalman, fiskar gärna», »Paulus Björkander, pastorsadjunkt, missionsintresserad», »Thomas, docent i teologi, skeptiker», »Judas Jakobsson, har försökt rat fattigkassan», etc. Senare bli hennes religiösa bilder alltjämt lika milda, men allvarigare och högtidligare. Stora religiösa problem sysselsätta henne i motivet »De fångna andarna», av vilka flera målats i tempera. Lyckligare i sin färgteknik är hon dock, då hon målar akvarell, med de bruna, grå och gräddvita färgnyanserna förhärsande. Vilken finhet och vördnad, vilken varm religiös inlevelse, röjer icke Harriet Löwenhjelm i sina Kristusbilder! Reproduktioner göra dem alls icke rättvisa, man måste se det luftiga och innerliga färgspelet.

För visso var både dikt och konst en lek för Harriet Löwenhjelm, hon såg på världen med en artists obekymrade, suveräna blick med en aristokrats trötta leende, med en dödsdöms resignation.

But tired and smiling we leave our toys
when it's over, and life is done.

E. N.

H U R Ä R M A N K L Ä D D . . .

NÅGRA FÖRSLAG FÖR BALSÄSONGEN.

Av

M A R G. v. S C H W E R I N

NÄR DEN MODERNA TON-
åringen efter vittjandet av brev-
lådan eller lösslitandet ur ett myst-
iskt saligt telefonsamtal dansar
privat jubelplastik runt salsbordet,
och den så småningom samlade fam-
iljen lyckats göra sitt: »vad är
det med dig?» hört, så svarar
hon: »jag ska gå på bal om lör-
dag!» Året runt går man på
dans eller »skutt», men från ny-
år och några veckor framåt går
man på bal. Med stort B. Vil-
ket är endels ljuvligt och en-
dels fasansfullt. Det ljuvliga är
det stora B-t och det fasansfulla
är: vad skall jag ha på mig? Fjol-
årselegansen, en gång betraktad
med öm dyrkan, ser i garderobens
halvdunkel skamsat begagnad ut, i
varje fall är den exponerad allt för
många gånger för att längre im-
ponera på en själv eller andra.
Alltså måste man ha något nytt.
I all synnerhet som det man skall
tjusa en värld med i år är så abso-
lut olik det man tjusade åtmin-
stone sin egen lilla värld med förra
året. Linjer, material och preten-
tioner ha ändrats väsentligt, och
det gäller att anpassa sig och
klädsamt dölja med vilken förtjus-
ning man anpassar sig.

Materialen, är första frågan. Det
nya året har dragit in med en
mängd graciösa och frestande ny-
heter på baltoaletternas område.

Först ha vi då den nya samme-
ten. Den har inte mycket gemen-
samt med det aktningvärda och
bastanta stoff, som för något tiot-
al år sedan gick under samma be-

Den ojämna kjolen i svepande väder kommer vackert till sin rätt i denna chartreusegröna chiffonklädning med strassbroderi. Lelong.

Pärklädningsar på tyll, helt över-
broderade, tävla med paljettkläd-
ningarna om väldet, spetsklädning-
ar i stil, än av ett material lätt som
spindelväv, än av tunga snljspets-
sar, göra sig även gällande i kon-
kurrensen. Det blanka sidenet och
moirén ha icke låtit sig helt för-
drivas. Men balmaterialet par pre-
ference förblir dock tyllen och chif-
fonen.

Det andra stora frågetecknet är
modellen, linjen. Ett förvisso klan-
dervärt men i allt sitt slöseri oänd-
ligt intagande mod använder i år
hur många tiotal meter som helst
av dessa lätta stoffer. Det blir lika
vackert vare sig skapelsen sedan
kallas stilkädnings, prinsessklädnings
eller volangklädnings — ingenting
kan bilda vackrare ram kring ung,
livsglad fägring än just en sådan
böljande sky av lätta mjuka tyger
eller en fallande flod av tung sam-
met. Modet bygger på all skön-
hets kärna: kontrastverkan. I det-
ta fall mellan ett smalt åtsittande,
djupt uringat liv och en vid fra-
sande böljande kjol. Med volang-
er eller floder av spetsar eller långa
veckrika släp. Eller, om man så
vill, mellan ett litet kortklippt hu-
vud och ett vidlyftigt tygsvall som
står i marken där små skor nästan
få treva sig fram i chiffonskymning
eller sammetsnatt.

Sedan har man bara att lägga
sig till med en rak vacker håll-
ning att bära upp och ett strålande
förtjust leende och lysa upp det
hela med och effekten är säkrad.

nämning och som nu snarare senteras till
ottomaner och öronlappsfatöljer än anses
lämpligt att förhöja glansen hos en skön-
het. Årets sammet är inte heller släkt med
den artificiella, som trots sin obestriddiga
lustre blivit mer eller mindre definitivt kas-
serad på de stora ateljéerna, detta på grund
av sin benägenhet att skrynkla sig och
sin underlägsna kvalitet överhuvudtaget.
Nu är sammeten en tunn, smidig äkta sil-
kesvara, ljuvlig i glans och färg, mjuk så
att man kan dra den genom en ring —
hållbar!

Iduns kvinnoklubb

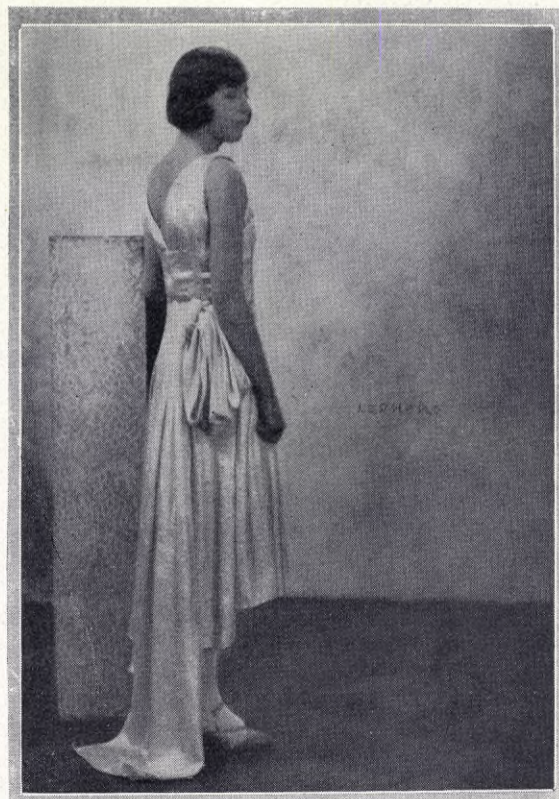
har sitt första samkväm torsdagen den 17 januari
kl. 7,30 em. Det har lyckats klubbstyrelsen att till
denna kväll få medverkan av dels författarinnan,
doktorinnan Elsa Björkman-Goldschmidt, känd bl. a.
från svenska hjälpverksamheten i Wien, som
kommer att berätta om Harriet Löwenhjelm, hennes
diktning och konst, dels av årets Idunpristagarinna
fru Alice Tegnér och sångerskan Lillemor Gagge-
Montelius, vilka komma att föredraga sånger av
Alice Tegnér.

Årsavgiften kr. 10: — erläggas vid ingången.

Vit taft och vit tyll har kombinerats i denna gra-
ciösa balklädnings från Lanvin.

(Samtliga toaletter från Ateljé Alex, Märthaskolan.
Lenkert, foto.)

Prinsessklädningsen är ungdomlig och förnäm — här
en Lanvinmodell i silverlamé.

... OCH HUR UPPFÖR MAN SIG?

GODA RÅD OM UMGÅNGESLIVETS A OCH O.

Av

SIGRID STJERNSWÄRD

DEN MODERNA MÄNNISKANS bristande förståelse för etikett och tradition betraktas oftast som en förtjänst, men frågan är, om icke denna brist har i mångt och mycket bidragit till sällskapslivets förfall, varöver man ofta och så gärna beklagar sig i våra dagar. Vi betrakta t. ex. plikten att avlägga visiter som ett onödigt fjäsk och fjant, vilket gör, att vi, när vi ställas inför nödvändigheten att avlägga detta gesällprov i umgängeslivet, känna oss ganska främmande och det är med stor tvekan och osäkerhet, som vi tumma våra visitkort. Hur skola vi vika dem? Hur många skola vi lämna? Hos vem...

Eftersom vi nu befinna oss i nyårstiden, den verkliga högsåsongen för visiter, och vi alla nödgas att envar efter sin förståelse lösa detta, de bekymmersamma kortlapparnas problem, kan det vara av intresse att i sömmarna skärskåda detta gamla bruk.

Vid nyårstid utväxlas massor av visitkort såsom ett tecken, att man önskar umgås med sina medmänniskor, att man fortfarande är villig dricka té, äta middag, spela bridge eller dansa med varandra, allteftersom man för sed haver. Ibland följas man och hustru åt på dessa visiter, i synnerhet när de gälla äldre släktingar och överordnade, men oftast faller väl visiternas börda på den svaga kvinnans axlar och som regel gäller, att man först frågar, huruvida husets fru tar emot. Är detta fallet, så bör man ta av sig galoscherna, men det är icke nödvändigt att även avtaga kappan, såvida man inte blir bjuden på té, däremot är det fullständigt stridande emot god ton, att som en snäll dam en gång gjorde hos skribenten, också ta av sig hatten. En dam bör även behålla handskarna på sig vid inträdet i salongen. Värddinnan kan fråga sin gäst, huruvida hon önskar behålla ytterplaggen, men får icke under några omständigheter truga gästen på något sätt. En herre hänger upp både hatt och rock i tamburen, innan han stiger in; en del äldre herrar, i synnerhet om de bära hög hatt, går ibland in med hatt och handskar i handen, men detta är egentligen numera bortlagt. Man kan inte stanna mindre än sju à åtta minuter på en visit, men såvida man inte är mycket intima vänner eller konversationen är synnerligen fascinerande, bör den inte utsträckas över en halv timme. En gift dam medför ofta sin dotter, såvida denna inte innehar någon tjänst, som hindrar henne, i vilket fall modern vid avfärden planterar på den vanliga brickan i tamburen sin mans kort till husets herre, det gemensamma, samt den vuxna dotterns och sonens. Allesammans visitkortens vikta i ena hörnet eller lodrätt, vilketdera gör precis detsamm.

Hur skall man bära sig åt, om husets herre är änkling? Man avlämnar rätt och slätt mannens och den hemmavarande sonens kort. Om en äldre ogift herre avlägger

En gift dam medför ofta sin dotter.

visit hos en ogift dam, vare sig änka eller fröken? Vare sig han personligen eller per post avlämnar sitt kort, kan hon inte under några omständigheter besvara detsamma, hon utfärdar därför utan sin inbjudning, precis som vanligt.

Vid årsskiftet böra alla unga herrar och damer göra visit hos alla de familjer, hos vilka de under året åtnjutit gästfrihet. De unga herrarna avlämna två kort, och de unga damerna ett. I allmänhet sker dessa visiter på ett synnerligen blygsamt sätt. Vederbörande smyger sig försiktigt upp för trappan hos familjen, där visiten skall avläggas, släpper på ett försynt sätt ned sina kort genom brevlådan, ringer lätt på dörrklockan och försvinner med berömvärd hastighet. Någon gång misslyckas dock de bästa avsikter, såsom när en ung löjtnant för femtioelfte gången med glänsande virtuositet utförde konststycket, och tamburdörren i samma ögonblick öppnades av värddinnan och detta med en sådan fart, att den unge mannen släppte alla korten i golvet.

En svårighet föreligger mången gång, hur dessa visiter från unga personer skall besvaras. I allmänhet sker detta sålunda, att husets herre skickar sitt kort till de unga herrarna och värddinnan sitt till de unga damerna, men per post. Damen i fråga kan nämligen inte direkt göra besök i en familj, ringa på dörren och fråga om fröken Margit tar emot, ty detta vore ju ohövligen gent emot fröken Margits mor, som kanske icke är bekant. Är den ogifta damen något äldre, behandlas hon däremot som om hon vore gift, och man lämnar ett gemensamhetskort hos henne, ty ett med endast fruns namn skulle lätt kunna antyda, att familjen helst önskar slippa umgänget. På ungefär samma sätt ställer sig saken, om den unga damen bor hemma hos sin fader och denne är änkling, då avlämnas fruns kort till den unga damen och herrns kort till fadern.

Personer, vilka idka stort umgänge, ha många bjudningar och äro mycket bortbjudna, pläga, när de lämna staden för längre eller kortare tid, sända omkring vi-

sitkort på vilka skrivits i nedre hörnet bokstäverna P. P. C. = pour prendre congé, = att taga avsked; vid sin återkomst skicka de åter ut sina visitkort för att meddela umgängeskretsen, att de åter emottaga visiter och inbjudningar. Har man erhållit inbjudning till en familj, där man förut inte avlagt visit, bör detta utan uppskov göras, vare sig man ämnar antaga eller avslå detsamma. Likaledes lämnas kort efter en bjudning, vare sig man haft roligt eller tråkigt, vare sig man är nöjd eller missnöjd. Ofta vill man visa sitt deltagande för personer, vilka förlorat någon nära anförvant och då avlämnas kort med bokstäverna P. C. = pour condoler = att beklaga sorgen. Ävenledes avlägges visiter för att gratulera till förlovningar och andra be- märkelsedagar. Blir man borta

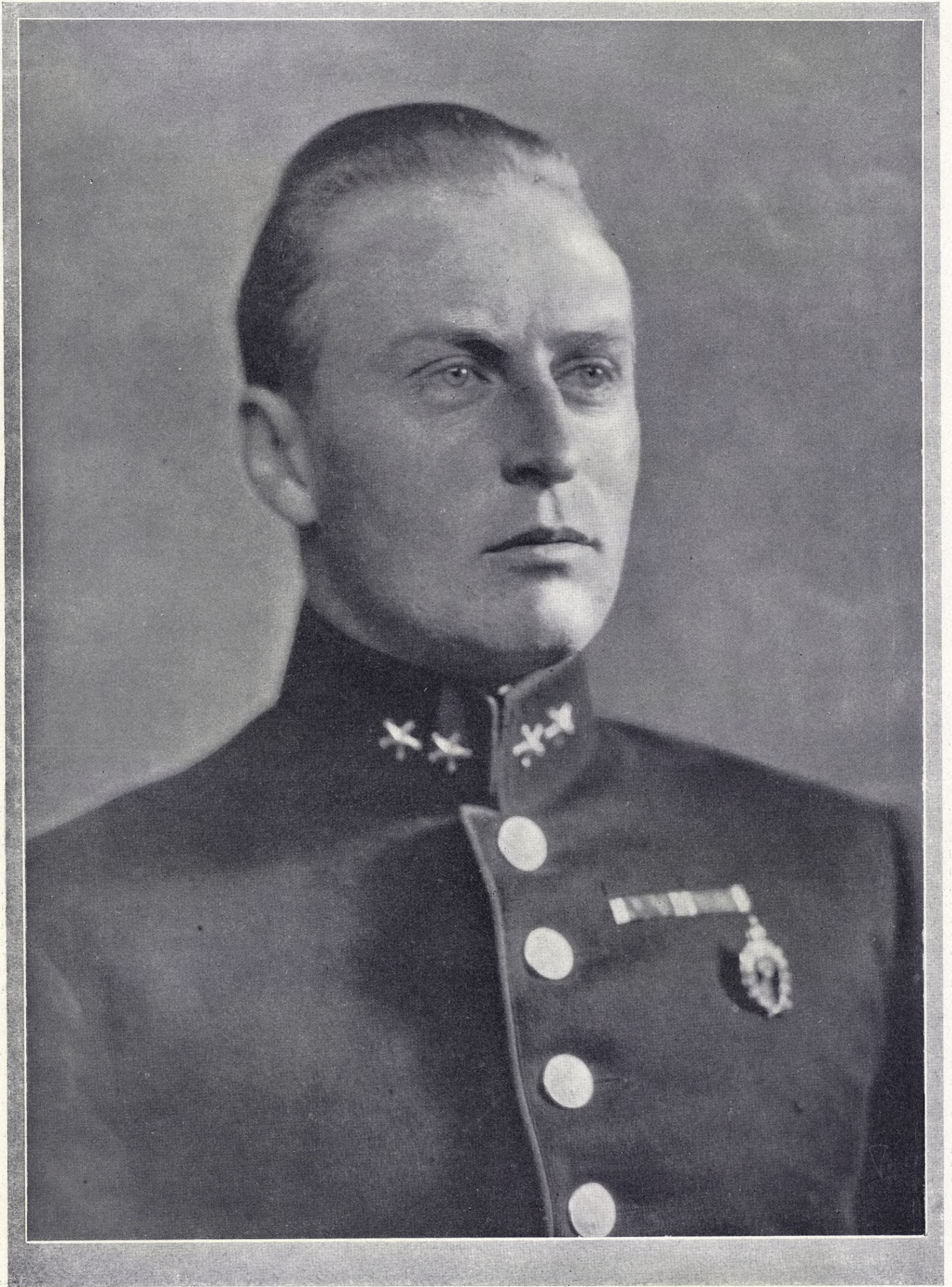
på en middag el. dyl. uppmanad av en ny bekantskap att avlägga visit, så är det ohövligen att ej göra det, även om man inte ämnar fortsätta bekantskapen.

En mycket viktig fråga är, vad som bör skrivas på visitkortet. På en herres kort bör utsättas hans titel, förnamn, namn och adress. T. ex. Direktör Ragnar Möller, Hjorthagsvägen 75. På damens visitkort bör stå hennes namn, t. ex. Fru Ingrid Möller, född Arlin, och om hon är änka även adress. En ung flicka skriver endast Ewa Möller och icke adress, så länge som hennes visitkort åtföljer föräldrarnas. En äldre ogift dam skriver Fröken Ewa Möller, och opraktiskt nog, anses det icke comme il faut att hon utsätter adress. En medelväg kan göras genom att skriva adressen med blyerts vilket lär godkännas av den svenska motsvarigheten till Englands mrs Grundy.

Så ett sista ord till avslutning! Det är tråkigt att gå på visiter! Liksom under alla andra livets omständigheter, så beror nog den saken i hög grad på resandena själva. Min egen personliga erfarenhet är motsatt; jag tycker mycket om att gå på visiter, nota bene till personer som taga emot. Jag ordnar alltid mina visitlister så att jag antecknar så och så många visiter per dag: så många ställen, där jag endast behöver lämna kort och så många ställen, där jag vet, att det tages emot och jag kan få en liten trevlig pratstund i allra största enkelhet. Till min ungdoms gladaste minnen hör de visiter jag avlagt hos min mormors vänner, äldre, kvicka och spirituella damer, som varken bjudit sina visiter té eller vin eller någonting, endast en verklig högtidsstund, emedan man var och kände sig hjärtligt välkommen, alltid gick därifrån med en liten lärdom klokare och sinnet uppmuntrat av en sprudlande konversation. Dylika ställen, sådana damer finnas ej mera, säges det. Kan det vara möjligt? Skulle verkligen vår tid vara så renons, att vi äro ur stånd att underhålla varandra en liten stund, visa varandra en smula älskvardhet utan att högtidligen

(Forts. sid. 73.)

D E N K U N G L I G A

KRONPRINS OLAV.

(Wilse foto.)

F Ö R L O V N I N G E N

PRINSESSAN MÄRTHA.

(Nytaget porträtt från Jæger.)

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

IDA KELLMAN.
Fröken, Göteborg. F. d. telegrafist. Dotter till godsäg. o. musikdir. S. Kellman o. hans maka, f. Wickström.
80 år den 17 januari.

EMILY NONNEN.
Fröken, Uddevalla. Skriftställarinna. Dotter till agromomen Edward Nonnen och hans maka, född Thorburn.
80 år den 18 januari.

HILDUR LINROTH.
F. Stuart, Stockholm. Änka efter generaldirektören och professorn Klas Linroth.
75 år den 22 januari.

ALMA HAKANSSON.
F. Hendeberg, Källstorp, Klagstorp. Änka efter godsförvaltaren C. J. Hakansson.
75 år den 24 januari.

MARIA HULTKRANTZ.
F. Wennerlöf, Björnö, Häljebol. Änka efter godsägaren Karl Hultkrantz.
70 år den 22 januari.

HILDUR BERGLÖF.
F. Baumgardt, Harmånger. Maka till f. d. landsfiskalen Elof Berglöf.
70 år den 23 januari.

KATINKA MÖRNER.
Fröken, Oskar Fredriksborg. Dotter till kaptenen greve A. S. Mörner och hans maka, f. Bolin.
70 år den 23 januari.

JOHANNA EDÉN.
F. Magnell, Dalskog. Maka till f. regementspastorn, komminister Anders Edén.
70 år den 25 januari.

SELMA HABBE.
F. Olsson, Oskarshamn. Änka efter stadsläkaren d:r Efraim Habbe, Oskarshamn.
70 år den 25 januari.

HANNA PAULI.
F. Hirsch, Saltsjö-Storängen. Konstnärinna. Maka till konstnären Georg Pauli.
65 år den 13 januari.

SELMA MATSSON.
F. Olsson, Hälsingtuna, Hudiksvall. Maka till kyrkoherden i Hälsingtuna, kontraktsprosten Reinhold Matsson.
60 år den 3 januari.

AGNES BOSÆUS.
Fröken, Österhaninge. Dotter till borgmästaren R. W. Bosæus och hans maka, född Littorin.
60 år den 10 januari.

AMANDA FLEMSTRÖM.
F. Nordström, Luleå. Skattmästare i Luleå stifts diakoniförening. Änka efter byggmästaren C. A. Flemström.
60 år den 21 januari.

HILDUR ANDERSON.
F. Cederquist, Nynäshamn. Maka till direktören för Sthlm-Nynäs järnväg, civilingenjör Erik Anderson.
55 år den 17 januari.

ELISABETH OLBERS.
F. Hallén, Stockholm. Änka efter chefen för Brand- & Livförsäkr.-bol. Sveas utländska avd. E. H. M. Olbers.
55 år den 22 januari.

CORA GAGGE.
F. Falkman, Sundsvall. Maka till civilingenjören L. Gustaf Gagge, Sundsvall.
55 år den 23 januari.

REGINA HULDT.
F. Winther, Härnösand. Maka till bankdirektören Hugo Huldt, Härnösand.
50 år den 10 januari.

HILMA ARVEDSON.
F. Gyllenberg, Storbroyttan, Filipstad. Maka till disponerten Nils Arvedson.
50 år den 19 januari.

ELISE WIRÉEN.
F. Meuthen, Hälsingborg. Maka till grosshandlaren Fredrik Wiréen, Hälsingborg.
50 år den 23 januari.

FRIDA KRONBERG.
F. Berggrenson, Norrköping. Maka till komministern i Hedvigs församling Gustav Kronberg.
50 år den 24 januari.

Den fula villan. Av Elisabeth Högström-Löfberg

I PARKER OCH PÅ KYRKOÅRDAR samt på de bortersta bänkarna på någon enklare biograf hade de hittills fått växla sina ömhetsbevis, ty i ateliern, där hon tillsammans med två andra målarflickor residerade gavs ingen fridlyst vrå för några herdestunder, och hans journalistkula var också utesluten.

Men troget höllo de tillsammans, uppmuntrade varandras framsteg och knöto i ädel förbittring sina bläck- och färgfläckiga nävar mot en snöd och materialistisk världsordning. Ljuspunkterna i knoget utgjorde de teaterbesök, som han emellanåt på fribiljetter från en tidning förmådde åstadkomma, och då hade de alltid en utsökt blomma i skärpet och knapphålet, om också nachspielet bestod av en kopp kaffe med bullar på någon sylta i närheten.

I ett avseende åtminstone lydte de skriftens maning, de gjorde sig inga bekymmer för morgondagen. Åtminstone gjorde han det, och hon utvecklade hela sin kvinnliga diplomati för att få honom att tro att hon var lika frigjord, men i själ och hjärta var hon i alla fall på efterkälken. När hon kom in i någon liten tvårumslägenhet hos sina bekanta där husmodern gick och styrde mellan linneskåp och skafferi, hade hon på sista tiden ansatts av en häftig, oförklarlig sveda i hjärtrakten, och fanns det till på köpet en baby att förevisa, då måste hon rusa hem och duscha och lägga om ansiktet innan hon blev i form att gå och möta Carl-Göran.

Nå, det var ändå detsamma, eftersom giftermål och bosättning för dem var lika med att hämta ner månen, och så nöjde hon sig med att måla kopparkastruller och kålhuvuden på de eviga stilleben, som deras professor obehagligt körde med. Men utanför kursen målade de naturligtvis både ett och annat, och lyckades t. o. m. ibland få sälja någon liten duk i en konsthandel.

Det var tur för Agnetas journalist att han inte hade medfödda anlag för svartsjuka, ty naturligtvis var tonen bland hennes manliga medklättrare på konstens stegar just inte konventionell. Men flickan var ett kärnsunt naturbarn och utpräglat monogam, och hsedan hon träffat honom och sett för djupt i hans svarta ögon existerade det inga andra.

Ändå kunde hon stundtals intas av en känsla liknande avoghet emot honom. Innan han kom in i hennes liv hade den dag, som var, alltid varit henne god nog. Nu gick hon med en ständig brinnande törst inom sig, och till ingen kunde hon anförtro sig, allraminst åt Carl-Göran.

Tills plötsligt en decembersöndag hela perspektivet splittrades i bitar och nya, tindrande möjligheter sköto upp ur marken framför deras fötter. Carl-Göran hade varit på en middag hos sin huvudredaktör, och Agneta hade tagit skidorna och gjort en riktig långtur utåt Ulriksdal. Den ovana motionen hade trötat henne och hon hade sovit flera timmars djup och drömlös sömn, då hon spratt till vid att en snöboll flög mot fönsterrutan, och väckte jämväl Kaja och Inga-Lill. Kaja, som låg närmare fönstret, sprang upp och kikade bakom gardinen: »Asch, det är bara Agnetas plumpmakare, skynda dig hit!» rapporterade hon sömnigt och kröp ner igen.

Men Agneta svepte morgonrocken om sig och öppnade fönstret på glänt:

»För Guds skull, Carl-Göran, vad står på? Kom ihåg att du har lovat att inte förvärva mitt rykte, fast jag bara är en målarflicka —»

»Tyst, välsignade barn, prata inte smörja! Jag är lika nykter som när jag föddes, men säg mig, hur lång tid tar det att bli gift, att ta ut lysning och allt det där joxet? För i morgon stiger vi upp tidigt och bultar upp den första präst vi får tag på, och så får vi saken ordnad —»

»Men Carl-Göran, har du blivit svagsint — vad är meningen?»

»Meningen är att du, innan du hinner svälja, är fru i en tvåvåningsvilla med sex tunnland tomt och alla bekvämligheter, utom värme förstås. Det var en prisse, därborta på middagen, som erbjöd vem som ville att bo där bara mot att elda litet, och du må tro, jag var inte se'n att slå till! Leva ska vi ju ändå både du och jag, men när man har en bostad på åtta rum och kök, vore man väl inte frisk, om man inte flyttade tillsammans! Var? Ja, det är ganska långt ut i skärgården förstås, men vad betyder det, när jag har motorcykeln! Och du kan förresten tänka dig —»

»Nej, nu får det vara nog, mina söta tur-

turduvor, jag tänker inte förkyla lungsot på mig för er skull!» protesterade Kaja hårdhjärtat och bestämt, och Carl-Göran fick gå sina färde.

Men Agneta drömde vaken resten av natten, och försökte utmåla för sig hur det där förtrollade slottet måste se ut! Den ena stunden föreställde hon sig det i marmor, skinande vitt och med ett italienskt tak, den andra som en svenskhetens och hemtrevnadens rödstrukna boning med utskurna hjärtan i fönsterluckorna.

Så äntligen kom då Carl-Göran med sin Indian och de fingo ge sig i väg, vägen gick utmed de buktande Saltsjövikarna och var nog åtskilligt längre än vad ägaren hade uppgivit, men en hänförelse som deras tålde hur mycket skakning som helst.

Och villan, ja, den var varken lustslott eller stuga, utan just den villa, med hela det spelrum för en av alla arkitekter ohämmed fabrikörsfantasi, som ligger i ordet. Den hade två glasverandor och en loggia. bottenfärgen var karamellskär, men kring tornet och upptill vid taket, löpte en tjärstruken bård av underbara drakfjäll, troligen ruggade från det blodtörstigt grinande vidunder, som höll upp flaggstängen över entrén, och som verkade bastard emellan valross och gorilla. Möblerna voro lyckligtvis till största delen inhöjda i vita skynken, så när som i de båda gästrummen, där Carl-Göran och Agneta huvudsakligen skulle residera.

En gnistrande rimfrostdag tre veckor senare flyttade de mycket riktigt in. Temperaturen i rummen var tämligen låg, fast de hade farit ut och in och eldat upp, men de delade hans motorekipering för att ändå inte begå sin första festmåltid i köket.

Han hade fått ut sin semester, och hon hade för lika lång tid låst undan sina penslar och målarskrin, och så gjorde de som så många andra gjort före dem: öppnade alla slussar, och lät sin kärleks störtflod strömma över varandra, utan begränsning eller förbehåll och utan att avsätta något till reserver. Men så kom ebenen, kom som den måste göra det, när de naturliga lagarna befalla, och de vaknade.

Han måste åter varje morgon in till staden till sitt arbete, och han fick stiga

Ill. J. Öberg.

(Forts. sid. 74.)

Har Ni hört?

Gahns

Tallbarrsoljetvål

innehåller som namnet anger tallbarrsolja, en produkt av den nordiska barrskogen, sedan gammalt känd för sina nervstärkande egenskaper, och i den förädlade form, vari den ingår i Gahns Tallbarrsoljetvål bidrager den i särskilt hög grad till att hålla hudvävnaden sund, fast och smidig samt därmed även hyn klar och ungdomsfräiche. En tvättning med Gahns Tallbarrsoljetvål, använd som badtvål eller handtvål lämnar efter sig en härlig uppfriskande känsla, ett intryck av barrskogens friskhet och rena luft.

Gahns
Upsala

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles välsmakande, stärkande och stimulerande, rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller whisky. Ett glas avkyld Mugnier före maten ersätter brännvinet, samtidigt som det ger måltiden en viss kulturell prägel. Till kaffet har man i Amusette Mugnier en typisk pariserlikör, som tillredes av 3/4 Mugnier, 1/8 halvsöt sherry och 1/8 Grenadine, vilket allt erhålles utan restriktioner å alla systembolag i landet.

Kr. 3:50 pr 1/1 but., kr. 2:40 pr 1/2 lit.

9 diplomes d'honneur.

56 guld- o. silvermedaljer.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade
Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 96 46 - Hudiksvall 532 - Sundsvall 30 03
Umeå 141 - Östersund 130.

Kvinnorna i hemmen

göra inköpen för hemmen.

Skånska Dagbladet är landsortens mest spridda tidning och gästar sålunda dagligen flera hem än någon annan tidning. Härav följer, att kvinnorna i hemmen nås säkrast genom annonsering i SKÅNSKA DAGBLADET

ARTI HEMFÄRGER
äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

En modern hustrus hämnd.

Tankar kring Oscarsteaterns nya pjäs.

GJORDE HON RÄTT — NEJ. MEN det är naturligtvis så befriande att se en äktenskapskonflikt lösas elegant, att hela salongen jublar och damerna skria ja, när det frågas, om frun i pjäsen gjorde rätt, då hon betalade sin man med samma mynt, när han bedragit henne. När damerna ropa ja! mena de nog — ja, så där skulle jag också vilja vara och ha det. Jag skulle vilja ha humor och ha en tillbedjare i bakgrunden, villig att göra mohrens tjänst och sedan gå och jag skulle vilja vara ett sådant präktigt fruntimmer att jag lekande lätt gör mig ekonomiskt oberoende och blir en kapacitet och knäcker alla med mina egna lysande inkomster.

Och så är det ju det, att när en sak lyckas, är den bra.

Jag menar inte lyckas bedraga sin man utan lyckas straffa honom von oben och lyckas få äktenskapet ännu bättre efteråt. Det är tillåtet att avsätta kungar, bara det lyckas och gå på luffen i U. S. A., bara man kommer hem och får Nobelpris och uppträda på cirkus och komma hem och vara slottsherre.

Men i verkligheten, för vanligt folk.

Varför man alls talar om problemet: »ge honom igen med samma mynt!» är, att i diskussioner om dessa ting, damer ofta uppenbara just precis en teoretisk hämndlystnad av det slaget.

I verkligheten tycker jag att tankegången är både ostilig och oelegant. Och naiv. Och många andra och.

I det ögonblick en fru skulle upptäcka att hennes man brydde sig om en annan och hon skulle se sig om efter någon att straffa honom med på samma sätt — jag tror nu inte alls att världen är full av tåliga riddare, som skynda fram och knäfalla, då en vit näsduk viftar från tornet — då skulle rent automatiskt den där andra komma att spela en roll. Hon skulle stå öga mot öga mot en ny man, en levande människa, som måste intaga första rummet i hennes tankevärld och som sedan inte skulle gå att suddas ut som en fel-skrivning i en kladd.

Och hon skulle stå inför problemet: det är mig det gäller. Hur bär jag mig åt?

Hon bleve icke ett tillbehör till sin äkta man, hon bleve en fri människa, som hade att svara inför ett ideal. Om mannen svikit ideolet, vill hon vara en människa som sviker?

Det vore inte alls något straff, det vore en degradering, en upplösning. I den där tankegången: jag ska minsann göra likadant, jag! ligger ett slaveri. Den som tänker så är en annans egendom. Den som tänker så, kan inte tänka oberoende av den där andra. Man är inte fri, när man är

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Landets äldsta fabrik för tillverkning av s. k.

Springmadrasser

Senaste priskuranten, omfattande alla våra tillverkningar, sändes på begäran gratis franco.

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Gemlas Rullstol

N:o 5287.
Patent n:o 57402.

Införda offert och beskrivning från
GEMLA FABRIKERS A.-B.
— D I Ö —

Glansing

putsar skorna
fina
så att de
som solen
skina

SVENSKA ELDBEGÅNGELSE FÖR-
ENINGENS BYRÅ

Norrmalmstorg 2 A, 2 tr., Stockholm.
Öppen 10-4, lörd.- o. helgdagsaftnar
10-2.
Tel. Norr 2200 för eldbegångelser
Tel. Norr 2280 för medlemsanmälningar
Urnor — Kolumbarienischer fr. 150 Kr.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Redaktör:

Frithiof Hellberg

Eva Nyblom

Redaktionen: kl. 9-5 | Expeditionen: kl. 9-5
Norr 9803 — Norr 402 | Norr 1602 — Norr 6147
Verkställande direktören | Annonskontoret: Norr 6147
Norr 4304 | Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platsökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.

Uppl. B.

Praktupplagan

Vanl. upplagan

Helt år 17:— | Helt år 15:—
Halvt år 9:— | Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 | Kvartal 4:25

Situationens herre.

Det är inte tu tal om att den, som med lugn och självbehärskning kan reda upp de svåraste situationer, tillvinner sig respekt. Men här för fördras att man blint kan lita på sina nerver, ty det är på dem, det ytterst beror. Med ett par Somnogan-tabletter få nerverna snabbt det stöd, som de behöva i påfrestande ögonblick. Somnogan är fullkomligt oskadligt, ej vanebildande och förorsakar inga som helst biverkningar såsom dåsigthet, dålig andedräkt, finnar etc.

Finnes på alla apotek i rör om 20 tabletter å kr. 2:50 samt i populärförpackningar om 4 tabl. å 50 öre.

SOMNOGAN
Nervlugnande
och rogivande

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, på alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

30,000

ex. hava sålts av det norska originalet av

Prof. Kr. Brandts
KVINNOHYGIEN

som nu kommit ut även på svenska.

Pris 2:50.

Wahlström & Widstrand. T

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund, Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattug. 14 Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmes och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Verkligt Hygienisk dambinda Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr., Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitvaruaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm & Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

gift, man har vissa förpliktelser och band. Men man är alltid först och sist människa, en ensam människa, ställd inför de ideal, som i alla fall finnas tämligen lika genom tiderna.

Det vore i verkligheten en mycket större bestraffning för mannen (fast det inte alls är hustruns sak att straffa honom) om hon hela tiden vore densamma, det vore en bräcka!

Det finns en poesialbumsvers av en av våra döda skaldar:

Tro den du älskar, bedrager han ock.
Torka din tår, men bedrag ej tillika.
Bättre och sällare kallar jag dock
svikas än svika.

I flera år har jag glömt Nicanders vers. En vuxen läste upp den för mig, när jag torde ha varit i fjortonårsåldern. Den måste ha gjort ett outplånligt intryck, ty nu steg den fram ur minnets gömsle, klar och felfri.

När man hjärtligt skrattat åt en chic frus hotande snedsprång, föll man tillbaka i sitt skandinaviska allvar och versens havamalsliknande bud trädde fram med ny klarhet, man fann den vacker som aldrig förr.

VERA v. KRÆMER.

Vi behöva en kavajkostym.

(Forts. fr. sid. 59.)

tid. Jag brukar spara mina inköp, tills jag får tid, vilket ibland är lika med att de inte bli av därför att den stunden inte kommer. Utom det personliga inslaget skulle jag vilja framhålla nyttan av att hålla sig till vissa favoritfärger, som bli liksom en skala att gå efter. Själv trivs jag bäst i svart.

Våra kläder få inte ta extra tid.

Fru Almida Petersson hos P. U. Bergström har från Amerika medfört ett livligt intryck av att där är den arbetande kvinnans klädfråga mycket mera praktiskt ordnad. Till de amerikanska klubbarna — och varje kvinna tillhör någon klubb — komma alltid modeexperter från de stora varuhusen med föreläsningar av kollektioner. Och inte bara det. De göra på begäran upp kostnadsförslag antingen för en klädning eller t. o. m. för hela klädkontot för året.

Fru Britt Johlin i Galleri Modern tycker, att man står inför ett olösligt problem. Hon hyser en from önskan, att det skulle bli löst, men vet inte hur. I alla fall jävar hennes person och hennes dräkt detta pessimistiska uttalande.

... och hur uppför man sig.

(Forts. fr. sid. 67.)

samla oss omkring en stek eller tigande sitta vid ett spelbord, bolmande som indianer rökande fridspipa? Ha vi verkligen, när det gäller umgängeslivet, sänkt oss till vildens nivå?

Numera finns det få familjer i Stockholm, som man kan besöka utan att direkt vara bjuden på mat, och denna matfråga förhindrar mycket sällskapsliv, ty en ensamjungfru opponerar sig med all rätt mot ökat arbete. Förr i världen tog alltid friherrinnan Mina Bonde emot, så snart hon var hemma; friherrinnan Knut Bonde satt i sin salong och betraktade den dagen som förlorad, när hon inte haft minst sju visiter; familjen Wennerbergs dörrar stodo alltid öppna,

Tag i dag

första steget till att förbättra Edra ekonomiska villkor under 1929! Har Ni en plats — med låg avlöning — som Ni inte är riktigt belåten med, så slå Er inte till ro och börja inte att trivas ihop med den låga lönen. Utnyttja i stället på allt sätt de praktiska erfarenheter, platsen ger Er — en relativt dålig plats kan också vara mycket lärorik i det fallet — och skaffa Eder jämsides härmed goda teoretiska kunskaper. En vacker dag är Ni färdig med den platsen. En chans yppar sig för Er, och Ni tar den, därför att Ni kan ta tiden.

Många ha lyckats gripa sitt tillfälle, därför att de förstått draga nytta av Hermods undervisning. Samtidigt med att de om dagarna praktiskt arbetat, ha de gått i Hermods skola om kvällarna. Men så äro också Hermods kurser goda, och detta visar sig inte minst, då det gäller för Er att i praktiken omsätta de kunskaper, Ni förvärvat genom att studera dem.

Tag därför närmare reda på Hermods kurser genom att skriva efter prospekt! Gör det idag!

Hermods Korrespondensinstitut

Grundat 1898 av H. S. Hermod, som grundlagt systemet "Undervisning pr korrespondens" i Sverige.

Slottsgatan 53 B.

Malmö.

Sänd mig gratis och utan förbindelse å min sida Er tidsskrift "Korrespondens" för 6 mån. jämte prospekt över den bransch eller den kurs, framför vilken jag ritat ett x.

Praktiska kurser i: Svenska, Engelska, Tyska, Franska, Ryska
Korta kurser i: Svenska, Skrivning och Räkning
Merkantila kurser
Tekniska kurser
Studentkurser
Realskolekurser
Teckningskurser
Målningkurser
Lantbrukskurser
Inträdeskurser
Kurs i textning
Kurs i musikteori

Namn:

Fullst. adress:

Idun 58 20/1-29.

Franska Rivierans pärla

MENTON

Säsong Oktober—Maj

10 min. från Monte Carlo

Bästa tänkbara läge mellan hav och berg med Europas mildaste klimat. Fullt upp med alla slags förströelser. Fördelaktigaste utgångspunkt för utflykter.

Tennis — Golf — Bad alla årstider.

Upplysningar genom: "Syndicat des Hôtelières",

Pavillon Mentonnais, Menton A. M. Frankrike.

En familjeklenod

är ett äkta

Viking-Ur

Det fulländade kvalitetsuret med den säkra gången och det förnäma utseendet.

Herrsilverur fr. 40 kr. och högre. Hos urmakare. Armbandsur, olika prislägen.

Enkelboett 14 karat 120 kr. Dubbelboett 14 " 160 " o. högre.

familjen K., som nu är skingrad för alla vindar, hade alltid någon hemma, som var kväll i veckan hade mottagning, den charmanta friherrinnan Mathilde Koskull öppnade i sin gästfria bror kaptän Rolf Oxehufwuds hus stora famnen för envar, som ringde på och törstade efter hennes hjärtevarma och spirituella konversation; friherrinnan Märtha Cederström gav henne icke efter i dessa egenskaper, för att inte tala om friherrinnan Aurore Pallins salong, där man alltid kände sig inte endast välkommen, men också fullständigt hemma och där man tillbringade verkliga högtidsstunder, vilka man sedan minns intill sin sista dag. I alla dessa hus och massor av andra stockholmsfamiljer stodo dörrar och hjärtan på vid gavel; hemlösa ungdomar voro inte längre hemlösa, de funno en tillflykt, där de fingo deltaga i ett angenämt umgänge och fingo många goda och outplånliga lärdomar för livet, både i konsten hur man skall uppföra sig och i karaktärsdanning, ty dessa värdinnor voro inte endast spirituella, de hade också en ytterst sund livsåskådning, med vilken de icke stucko under stol: konventionen stod lika högt i värde som religion och moral.

Att visiter anses enbart fjäsk och fjant ha vi redan konstaterat och nog kan man många gånger ha sina dubier rörande visittkortseriet, när det blomstrar med exotisk prakt, men i grund och botten vila de på en form att umgås med varandra i den allra största enkelhet och detta är deras existensberättigande.

Diligensen är ett för länge sedan avskaffat samfärdsmedel, men dess ättling i rakt nedstigande led bussarna börja att åter erövra dess plats; visiterna, vilkas rätta innebörd är och alltid varit att tjäna som kommunikationsmedel människorna emellan borde också en gång få se sin renässans, och måtte våra barn taga vara på detta enkla och praktiska sätt att umgås. I all synnerhet om bruket att göra visiter delvis kunde förläggas till aftonen, då de skulle kunna bli en verklig glädjekälla för nutidens ungdom, vilka ofta endast ha biografier och restauranger som sin tillflykt undan spleen och hemlöshet

SIGRID STJERNSWÄRD.

Den fula villan.

(Forts. fr. sid. 71.)

upp två timmar tidigare än han någonsin hade behövt, för att hinna. Den smala, spåriga vägen frestade motorcykelns tålamod, och den förvandlades så småningom från vinghäst till bensinslukare, som också

kunde hitta på att vägra sina tjänster, så att han fick gå den sista halvmilen in.

Agneta städade och diskade, och plockade sedan fram sina grejor för att hugga i med sin konst, men de blåfrusna fingrarna lydte henne inte, och inspirationen tycktes även den hava frusit till botten. Värst var det med vedkontoret, ty den stora spiseln i hallen var en molok, som bara slukade deras slantar och föga vederlag gav ifrån sig. När marsvindarna kommo sopande utifrån fjärden, blev det inte bättre, och när det töade började det fukta så det rann utefter panelerna och hon måste konstruera en baldakin av markisväv över deras sängar för att det inte skulle droppa ned över dem.

Skorpan över deras behärskning mot varandra blev allt tunnare och bräckligare och en dag, när han måste betala i specieriafären med sina tobakspengar bröt han ut: »Vad gör du egentligen hela dagarna när du går härute och stövlrar? Den där halvfärdiga skizzen av fiskarens käring har stått på staffliet i sju veckors tid och mina sportstrumpor ha ännu inte blivit stoppade —»

»Vad jag gör!» svarade Agneta, »jo, jag spantar stickor, när jag har något att spanta av, och så stuvar jag kålrötter i fiskspad. Vem skulle förresten kunna måla något i ett sånt här hus, som är så smaklöst, så man får kväljningar —»

»Livet blir sådant man lever det», högg han i luften, en av de tuggade fraser, han så djupt brukade förakta, och han tillade dystert: »Vid den här årstiden brukade man kunna smälla ihop en och annan vårdikt och göra sig en tia på, men nu är det lika förbaskat vad man tar sig för.»

Där slutade de första dagen, men den andra hade de strax en bredare basis att utgå ifrån och efter ett par veckor hade de kastat till varandra allt det obalanserade och hårda, som dömer innerligheten i två människors samliv till döden.

Och när förtrytelsen brinner handlar man raskt, på årsdagen av deras bröllop voro de åter var för sig tillbaka i staden.

På Carl-Görans tidning hade det blivit en förflyttning uppåt som kom honom att avancera och få bättre betalt och större frihet, men förändringen blev inte den ljusning i tillvaron som han hade väntat. Inte kunde han få någon hemkänsla i sitt nya rum och kamraterna hade han kommit ifrån under de år han all sin fritid var tillsammans med Agneta.

Agneta för sin del installerade sig i sitt gamla hörn hos flickorna i 47:an, och hon lade upp en två meters duk, och målade bränningar och ovädersmoln. Men en vacker dag blevo penslarna åter nedlagda och

hon packade sin kappsäck utan att lämna någon förklaring.

Långt nere i Småland hade hon ett par gamla mostrar, vilka sutto ograverat på fädernegården och virkade schalar och pysslade med reumatismen. Hon visste att hon skulle vara välkommen hos dem, om det också skulle bli några jeremiader i början, och så skulle hon gå till Canossa var det alltid lättare att ödmjuka sig inför dem än för Carl-Göran!

Hon blev hjärtligare mottagen än hon hade beräknat, och fick för sig ett litet gavelrum med blommiga tapeter, där hon sedan satt och sydde, och lade på hög i den gamla björkbyrån sina skjortor och tröjor i blått och vitt. Visst kramade längtan efter Carl-Göran mången gång om hennes hjärta, men han hade sårat henne så djupt, och ingenting gjort för att gottgöra och så behöll hon också sin hemlighet för sig själv.

Men när gossen väl var kommen och hon med strålande tårblanka ögon satt och såg in i hans ansikte, då blevo proportionerna så märkvärdigt annorlunda, och hon erkände med blygsel att hon felat även hon. Okloka hade de varit, och fattigdomen hade pressat dem, och så var det det olycksaliga huset, som inte gick att värma upp och sargade deras skönhetsinne, men älskade varandra, det gjorde de.

Och när hon badat den lille, och klätt honom i hans finaste tröja, tog hon fram ritpapper och kriter och hon tecknade med flygande fingrar, och såg att hon verkligen lyckats att fånga honom. På baksidan skrev hon bara med samma blåa krita, som hon använt till hans ögon:

Jag vill inte vara utan min pappa för den fula villans skull! Kom och hämta oss genast!

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 47.

Vågräta ord: 1. Herdaminne. 9. Feg. 10. Övad. 11. Ätt. 13. Ölost. 15. Dunsta. 17. Inta. 18. Nöt. 19. Fazor. 22. Dank. 24. Abt. 25. Arno. 28. Al. 29. Fe. 30. Rusta. 32. Mö. 33. Träl. 36. Träns. 38. Med. 40. Logg. 41. Rabies. 44. Ale. 46. Eva. 47. Jura. 49. Rut. 50. Erfarenhet.

Lodräta ord: 1. Hel. 2. Egoist. 3. Döttrar. 4. Av. 5. Mad. 6. Idun. 7. Nästa. 8. Ett. 9. Författare. 12. Tanklöshet. 14. Sno. 16. Nöd. 20. Aber. 21. Ans. 23. Namn. 26. Rum. 27. Ottoman. 31. Arg. 34. Ämbar. 35. Lei. 37. Ägare. 39. Deja. 42. Ave. 43. Sur. 45. Lut. 48. Re.

Pristagarna — Anna Strömquist, Skepparegatan 3, Oskarshamn, och Helvi Lindblom, Långskog, Lucksta — få vardera 17 kronor.

Nä, hur smakar det?

Utomordentligt!

David Stockman i "Marouf".
(Almberg & Preinitz, foto.)

Av någon obegriplig anledning presenterar Operan Henri Rabauds "Marouf", den stora utstyrsuccésen från gulaschären i Stockholm, i nyinstudering. D. v. s. någon nyinstudering syntes inte mycket till, såvida inte dit hör en försämrad och hiskelig balett och försämrad belysning över en gång praktfulla kulisser, men detta är ju intet att skryta med i programmet. Sagan om den förtrollade skomakaren är ganska poetisk, men tunn och utdragen liksom Rabauds musik. Bådadera hade man med fördel levt förutan, särskilt nu i den mest brinnande säsongen. Detta trots att hr Stockman passar utmärkt i titelrollen och gladde med ledig aktion och behaglig sång. Detsamma vare sagt om hans moatjé fru Alfheim, dessutom högst förtjusande att se på. Hr Wallgrens imponerande sultan tålde likaledes att se på men icke lika väl att höra — t. o. m. när denne gudabenådade sångare åker berg- och dalbana alltför livligt i sin sång har man lite svårt att lida det.

E. N.

Det är farligt att utmana gudarna med alltför stor tillförsikt om lyckan. "Den oemotståndlige", Dramatens senaste nyhet, en komedi av Jean Sarment blev trots herr Winnerstrand långt från något oemotståndligt stycke. "Leopold le bien-aimé" verkar

För år 1929!

Prenumerera på
Annonsera uti
Bliv agent för

Mellersta Sveriges Jordbrukartidning

Sveriges största, billigaste och mest spridda jordbrukstidskrift.
14—16 stora, illustrerade tidningssidor varje fredag.

Obs. den stora, illustrerade

familjebilagan På Lediga Stunder,

humoresker, berättelser, följetong, som medföljer varje nummer.
Prenumerationspris blott kr. 4:50 för helår. Annonspis 22 och 18 öre. Förmånliga agentvillkor. Provn:r sändas på begäran gratis.

Ett vackert ansikte beundras.

I alla historiska tider ha kvinnor bevarat sin skönhet till sena ålderdomen genom att använda dyrbara salvor.

Det finns ingen ersättning för OATINE. Hundratusenden med normal hud använda dagligen

Oatine och Oatine

Snow

Gör ett försök nu, och Ni skall bli övertygad om, att OATINE på grund av dyrbara oljor och andra säregna fina beståndsdelar gör mera för Eder hud än andra cremer.

I varje förpackning medföljer råd om hudens vård. Följ bruksanvisningen noga.

OATINE och OATINE SNOW i burkar å kr. 2:50 och Kr. 5:— (3-dubbelt innehåll), samt i stora tuber å Kr. 2:50. Fås överallt.

Ny elegant lyxförpackning till samma priser. Oatine och Oatine-Snow i tub till handväskan å Kr. 1:25.

TILLERKÄND 10 GRAND PRIX OCH GULDMEALJER.

THE OATINE COMPANY, L. Kongensgade 12, Köpenhamn K.
London. Stockholm. Paris.

Pauline Brunius i "En modern hustru". (Almberg & Preinitz, foto.)

Stina Hedberg i "Den oemotståndlige". (Almberg & Preinitz, foto.)

betydligt mattare på svenska än vad den måste göra på franska. Det är en säker och fint gjord

psykologisk studie av en åldrande mans karaktär och känsloliv och den är fylld av belysande och träffande smådrag, som man har verkligen roligt åt. Men handlingen är för tunn, tråden blir mycket tunn och skör, innan man hinner igenom tre akter. Leopold har haft en stor motgång i kärlek i sin ungdom, den kvinna han älskade besvarade hans brev med tystnad. Den upplevelsen har förbittrat hans liv. Men då han genom en tillfällighet får veta, att svaret från den älskade icke nått honom, blir han plötsligt en ny människa. Förvandlingen från gammal knarrig ungar till livsberusad erotik — coq du village, säga fransmännen — är plötslig och dråplig. I det kvinnogalleri som samlas omkring den förnygrade Leopold, förekommer

också hans ungdoms älskade Marie Thérèse. Vi hade föreställt oss en annan Marie Thérèse än den fru Stina Hedberg gav. Fröken Hilda Borgström, som den upperotiserade lantliga fröken, gav emellertid en storartad karikatyr av den lilla rollen. Likaså Oscar Johanson som postherrn, vilken är det oskyldiga upphovet till Léopolds storhet och sedan till hans fall. I en liten roll som Léopolds bror abbén hade Torsten Winge gjort en sympatisk studie.

Att "Den oemotståndlige" inte lyckades fånga publiken, bara väcka ett visst intresse, beror nog mest på att det förlorar sin franska atmosfär vid överflyttningen till detta nordliga luftsträck.

Eth. K.

EMULGON

(MED OCH UTAN JÄRN)

är en vitaminrik fiskoljaemulsion, som innehåller Phospho-Energon och kalk.

Är starkt aptitgivande, stärker muskler och benbyggnad.

Synnerligen välgörande för klena och undernärda personer i alla åldrar,

SPEIELLT FÖR BARN.

SÄLJES ENDAST Å APOTEK

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol-Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-Goedecke finns det ingen ersättning.

Anusol-Goedecke upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

omstörtande nyhet, att mannen gör ett köp, då han gifter sig. Denna urgamla primitiva uppfattning skulle tillämpad på moderna förhållanden te sig så att mannen får betala för dyrt, då den erotiska dragningskraften hos husstrun upphör för honom. Då bör han ha sin frihet — och även hon. Nog existerar denna krasst materialistiska syn på äktenskapet, men gör man helt ogenerat en teori av den — till på köpet med etikett "senaste nyhet" — borde den dock inte gå i folk. Det lyckas inte heller förf. att göra Constance till en verklig kvinna, hon blir okvinnlig trots sina charmerande yttre egenskaper.

Då har mannen i sin utpräglade maskulinitet betydligt mera av verklighet hos sig. Hans typ hade träffats utmärkt av herr Adolphson. Fru Dora Söderberg som Constances syster med passion för sanningssägande och fru Magda Holm som den lilla söta, dumma väninnan till Consance, som tar hennes man, hade båda två lyckats träffa rätt. Och herr Rune Carlsten fick en välförtjänt applåd för öppen ridå för sin framställning av den svartsjuke äkta mannen.

Naturligtvis kommer folk att vilja se fru Brunius som Constance och naturligtvis kommer "En modern hustru" att gå för hennes skull och för de kvickheter, som sägas, fastän stycket i sin helhet är ihåligt och pretentiöst.

Eth. K.

* Pustan, vajande sädesfält, sol, mänsken, helgmålsringning, en zigenare, som spelar mycket och tittar mycket, sköna kvinnor, som älska mycket och kokettera mycket, glada officerare, som dricka mycket och dansa czardas mycket — ingenting klickar i schemat för vad som skall göra filmen "Ungersk rapsodi". Och visst är den

trevligt och väl och duktigt hopkommen och inte gör den någon människa för när, snarare flera människor glädje — det är nog bara Iduns red., som är grinig och trött på genren och vid varje scen inte kan bemästra sin lust att göra

spydiga kommentarer till den älskvärda kärlekshistorien.

E. N.

* Om man är historiskt bortkommen förut så torde man inte bli kunnigare eller klokare av att se "Kungens Kurir". Den är en av dessa ointelligent och obildat hopkomna historiska filmer, som enbart reta dem, som eventuellt ha några begrepp om hur Madame Pompadour torde ha betett sig och sett ut och hur Louis XV:s hov

och hela tid var beskaffad. Amerikaniserat tyskeri. Filmens enda och stora ljuspunkt var Fritz Kortner som Peter III — en storartad patologisk studie. Liane Haid var ungefär lika rolig som filmen i övrigt.

B. A.

Hurudana skor bör jag använda?

45-åring.

(Forts. sid. 79.)

Den fina sobra smaken

fordrar diskret elegans i förening med hög kvalitet. Det är också vad som kännetecknar nuvarande skomode och i särskilt hög grad våra senaste säsongcreationer. Det är värt att se de vackra nyheterna i såväl pumps som slejfskor i crêpe de chine, atlas och brokad, silver och guldchevreau och de läckra, ljusa färgerna i reptilskinn med pärlglans. Vi inbjuda till ett besök i våra skosalonger.

Kembels

65 DROTTNINGGATAN 65 6 B S:t PAULSGATAN 6 B
5 HAMNGATAN 5 3 S.T. NYGATAN 3

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Kala fläckar.

N:r 1. Jag är olycklig över att ha fått ett par kala fläckar i mina annars jämna och mörka ögonbryn. Snälla Idun, säg vad jag skall göra för att få brynen fina igen.

Ungmö.

Svar: Om de kala fläckarna uppstått efter sjukdom kunna de behandlas på följande sätt: En lösning göres av 5 gr. rosmarin, 1 gr. kantharid tinktur, 50 gr. kamfersprit och 50 gr. eau de cologne. — Med en liten bomullstuss doppad i lösningen gnidas de kala fläckarna men försiktigt, så att fuktigheten begränsas endast till det kala stället.

Gula naglar.

N:r 2. Hur få gula naglar vita, utan att de bliva spröda?

Eva.

Svar: Ni kan bleka naglarna med vätesuperoxid, men för att de ej skola bliva spröda, torde vara bäst göra behandlingen med följande salva: 20 gr. lanolin, 20 gr. vaselin, 10 gr. 10 % vätesuperoxid.

Anbringas med försiktighet, så att endast det gula på nageln blir berört.

Edra två andra frågor äro rena läkarfrågor och besvaras ej här.

Fotknöl.

N:r 3. Jag har fått en fotknöl, den så kallade fotknölen har gått ut, på den ena foten, så där har blivit en stor kula, och nu visar även den andra fotknölen tecken till att vilja "gå ut", det svider och värker i dem emellanåt. Vad skall jag göra för att få dem bra igen? Är det bra att massera fotknölen?

Hurudana skor bör jag använda?

45-åring.

(Forts. sid. 79.)

Allcock's

Etablerad 1847.

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND

Världens mest betydande utvärtes läkemedel.

Mot smärtor i ryggen kan intet plåster jämföras med Allcock's. Förmår starka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i sidorna lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett absolut äkta, poröst plåster. Det är ett universalmiddel, som säljes å alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhelst smärta uppstår.

Är Ni i behov av ett piller,

tag då utav

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliska. (Etabl. 1752)

Användes mot förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc. Till salu å alla apotek. ALLCOCK MANUFACTURING CO., BIRKENHEAD, ENGLAND.

DEN VÄRLDSBERÖMDA

MEY-KRAGEN

Varje förständig husmoder ser till att herrarna i hemmet använder den förnämsta kragen.

MEY-KRAGEN

fyller de allra högsta anspråk, dessutom bortfaller alla kostnader och besvär med tvätt och strykning.

Broschyr på begäran gratis och franco. 2:ne provkragar mot 60 öre i frimärken. — Prova Mey-kragen och kragfrågan är löst för all framtid. Återförsäljare antagas på alla platser där vi ej äro representerade.

Pris pr duss. Kr. 3:— för de dubbelvikta och Kr. 2:75 för de enkla. 325 olika modeller.

Till landsorten 3 duss. franco.

MEY'S STÄRKRAGAR,

G:la Brogatan 32, Stockholm.

Se noga till att varje krage invändigt är stämplad "Mey & Edlich", endast då äkta.

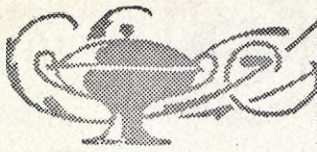
Industri

Handel och Sjöfart samt Hantverk äro

Norrköpings främsta förvärvskällor.

Östergötlands Dagblad

är stadens enda och allmänt lästa morgontidning. — Stor spridning dessutom över nästan hela Östergötlands och södra Sörmlands landsbygd och i dess samhällen. Huvudkontor i Norrköping. Avdelningskontor i Linköping, Söderköping, Finspong, Katrineholm och Valdemarsvik.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

Den hållbaraste

och

den drygaste

ättikan är

FALU-ÄTTIKA

FINARE KALLA KÖTTRÄTTER.

När husmodern står inför val av matsedel vid en middagsbjudning så kommer hon ofta till, att en av huvudrätterna bör serveras kall. Här för finnas också många skäl; det viktigaste torde väl vara fördelen av att kunna bereda rätten helt i förväg. Spisvärmen, arbetskraft och omtanke kan i sista stund i stället koncentreras på övriga detaljer. Och rätten behöver sannerligen icke bli mindre läcker därför att den serveras kall. Huruvida man bör välja fiskrätten eller köttet kallt måste givetvis bli beroende av matsedelns sammansättning i övrigt. Det finnes åtskilligt att välja på inom båda dessa områden. För dagen hålla vi oss endast till de kalla köttträtterna och giva här några förslag. Utom de utförliga beskrivningar som följa nedan kunna vi nämna: *Järpe i gelé*, då järparna stekas och få kallna. Bröstfiléerna skäras ut, putsas och överdras med stark klar köttgelé, ungefär som beskrives för "färserad anka i sky" här nedan. — *Fågel-färs i gelé*, då färsen tillagas på sätt som hönsfärs, se nedan. Man kan även göra hönsfärs för sig och fågelfärs för sig. De olikfärgade färserna läggas sedan i lager i en avlång slät s. k. brödform och kokas i vattenbad. När färsen kallnat kan den läggas hel i gelé, som beskrives under "kall köttträtt à la finesse", eller också kan färsen skäras i skivor och dessa var för sig läggas i gelé, som beskrives under "kall blandad köttträtt". Skivorna kunna, om man så vill, garneras med tryffelfigurer eller som *chaufroix* är garnerad på bifogade bild med nypon och gröna bönor. — *Galantin på höns* tillagas ungefär som "färserad anka i sky", men det färserade hönsset rullas in i en tunn duk och kokas i svag buljong i stället för att stekas. Man kan även lägga olika slags kött tillsammans i gelé t. ex. en tunn kall kotlett underst, därpå en skiva kokt tunga, sedan en skiva leverpastej och överst en mindre skiva tryffel, gärna i stjärnform. Det hela putsas, så kanterna bli jämna och överdrages med klar köttgelé.

Om också de flesta finare kalla köttträtter serveras på detta sätt överdragna med gelé, så kan man givetvis servera köttet kallt även utan detta attribut. Kall fågel, kall kokt skinka, kall tunga, kall stekt persiljefyllt kalvrullad med små kalla skinkfärsar o. s. v. En sådan rätt som lätt saltad och rökt kokt kalvsadel är också en läcker kall köttträtt. Till nästan alla dessa rätter är det lämpligt att servera den moderna fruktmajonäs eller grönsaksmajonäs eller en blandning av båda eller också andra kalla sallader eller såser. Även kan man till kallt kött servera varma grönsaker. Se vidare nedan.

Chaufroix på orre (för 6 pers.).

2 orrar, 100 gr. späck, 60 gr. smör.

Sås: 50 gr. smör, 6 msk. mjöl, köttsky, 1½ dcl. grädde (buljong), 4—5 blad gelatin, salt, vitp.

Gelé: 1 lit. stark klar buljong, 12 blad gelatin, 1 äggvita.

Till garnering: Några torkade nypon och konserverade gröna bönor.

Fåglarna ansas, späckas och stekas på vanligt sätt. Till såsen fräses man smör i en kastrull; köttsky, grädde och buljong (om det behövs) spådas på, tills

såsen blir som en lagom tjock fågelsås. Gelatinet upplöst i litet varmt vatten tillsättes, och såsen smakas av väl samt sättes att svalna.

När fågeln är kall, skär man den med skarp kniv i vackra skivor, som läggas bredvid varandra på vattensköljda fat. Den tjocka avsvalnade såsen breddes över varje skiva, så att dessa väl täckas. Köttet av benen och mindre bitar kunna skarvas ihop medels såsen, som breddes över. Faten sätts nu kallt, så att såsen hinner stelna. Innan dess kunna fågelbitarna garneras genom att man lägger en liten rund skiva av ett vattenlagt eller lätt kokt nypon på varje samt jämte denna en smal "stjälk" utskuren av gröna bönor, se bilden. Garnityret kan sättas fast med några droppar halvflytande gelé.

Till geléet blandar man buljong, de i kallt vatten avspolade gelatinbladen och äggvitan tillsammans i en kastrull och låter blandningen under kraftig vispning få ett gott uppkok. Kastrullen får sedan stå med lock på vid sidan av elden minst 5 min., tills äggvitan hunnit ordentligt stelna. Då silas geléet genom fin duk och hålles ut på vattensköljda fat i en cm. tjocklek att stelna.

Chaufroix på orre.

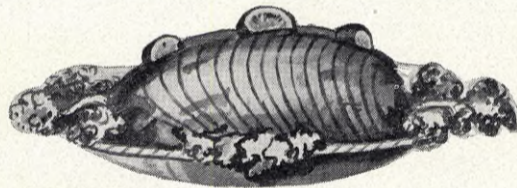
De kalla såsbelagda fågelbitarna läggas nu upp vackert på serveringsfat och garneras med utspridd hackad köttgelé. På fatets kanter lägger man små trekant utskurna av det klara geléet, se bilden.

Rätten kan serveras med varma grönsaker eller också med kalla marinerade grönsaker; de senare tillagas på följande sätt. Alla de kokta grönsakerna läggas varje sort för sig i bålar. Marinad bestående av: ¾ dcl. kronolja, ½ tsk. vitp., 3 tsk. socker, 1 tsk. senap, blandas kallt tillsammans och hålles över litet i varje bål. Grönsakerna vändas försiktigt, så att marinaden kan suga sig in överallt och få ligga minst en timme, innan de serveras.

Kall köttträtt à la finesse.

En kokt rimmad oxtunga.

Hönsfärs: 1 höna, 100 gr. smör, 2 ägg, 1½ dcl. grädde, salt, vitp., panad (halv vikt mot färsen).

Färserad anka i sky.

Gelé: 1½ lit. god buljong, 15 blad gelatin, 2 äggvitor.

Till garnering: 1 hårdkokt ägg, kokta gröna bönor, persilja.

Hönan ansas och flås. Köttet skrapas noga från alla ben. Dessa kokas med vatten till buljong. Köttet drives fem gånger genom köttkvarn och bul-tas härefter tillsammans med smör och äggulor. Grädden tillsättes litet i sänder, under det att färsen kraftigt arbetas. Till panaden skär man vetebröd, som befriats från mörka kanter i små tärningar och lägger dessa jämte mjölk, så det står över, i en kastrull. Blandningen får under flitig omröring koka till en tjock gröt, som passeras, får kallna samt väges. Av panaden tages färsens halva vikt och blandas grundligt med färsen (som nu passeras, om man önskar den särskilt smidig och fin). Färsen smaksättes, och sist tillsättes äggvitorna slagna till hårt skum. En lämplig form t. ex. en avlång slät brödform smörjes och beströms med fint stötta skorpor. Färsen lägges i, packas noga, bindes över med ett smörpapper och kokas i vattenbad 1—1½ timme. När den svalnat av, stjälpes den upp. I stället för hönsfärs kan kalvkött användas.

Geléet beredes som i föreg. recept. Formen, vari hönsfärsen kokat, rengöres väl och spolas av med

Prova vår avkännare
högt uppskattade

KLASS II PILSNER

A.-B. HEMBRYGGERIET
HELENEBORGSG. 15, STOCKHOLM
TEL. Söder 37045, Söder 37046.

Hembäres direkt till privathushåll.

kallt vatten. Gelé hålles i formen till en halv centimeters höjd, och när detta är väl stelnat, garneras formen med utskurna bitar av ägg i form av prästkragar jämte gröna bönor som stjälkar och blad. Några små persiljekvistar läggas, där de passa. Litet gelé droppas på garneringen och denna ställes kallt, så att den fastnar väl, innan färsen lägges i. Formen stjälpes försiktigt över färsen, som här efter vändes tillbaka i formen. Man ser nu försiktigt till, att färsen blir placerad mitt i formen, och ställer denna på en kall plats, där den får förbli orörd, tills den är färdig. Geléet hålles nu omkring färsen, tills det nätt och jämt står över den. Efter 3—4 timmar, eller när geléet är väl stelt, stjälpes färsen upp på avlångt serveringsfat.

Tungan skäres i vackra skivor och placeras runt färsen. Rätten garneras med persilja eller grönsallad och serveras med fördel tillsammans med tomat- eller grönsallad och varm potatis, eller varma grönsaker.

Kall blandad köttträtt (för 10 pers.).

Rökt svinkarré: 1¼ kg. befri fläskhare, 2 msk. salt, 1 msk. socker, 1 tsk. salpeter.

Till stekning: 1 msk. smör.

Fågelfärs i gelé: Bröstfiléerna av ett höns, 200 gr. befritt kalvkött, 100 gr. smör, 2 ägg, 2 dcl. grädde, salt, vitp.

Panad: 3 kkp. vetebröd i tärningar, 3 dcl. kokande mjölk.

1 orre, 50 gr. späck, 2 msk. smör.

Till formen: Smör, fint stötta skorpor.

Gelé: 1½ lit. god klar buljong, 18 blad gelatin. Svinkarrén gnides in med en blandning av salt, socker och salpeter samt får ligga till följande dag. Den rullas hårt med snöre och skickas sedan att rökas lätt några minuter i kokande vatten och stekes i ugnen som en vanlig stek. Denna får kallna och skäres i tunna jämna skivor, vilka läggas mitt på stekfatet.

Av höns- och kalvköttet beredes färs på samma sätt som hönsfärsen i föreg. recept.

I en väl smord och bröad avlång brödform lägges varvvis färsen och stekt orre skuren i lagom tjocka skivor. Understa och översta lagret bör vara färs. Formen bindes över med smörpapper, och kokas i vattenbad 1—1½ timme. När färsen är absolut kall skäres den i jämna skivor eller stora fyrkantiga bitar.

Geléet beredes som i föreg. recept. När geléet svalnat något, hålles litet därav på ett vattensköljt fat eller i form och får stelna. Skivorna eller bitarna läggas på med ½ cm:s mellanrum, och gelé hålles på, så det står över bitarna. När geléet är fullkomligt stelt, skär man försiktigt ut bitarna, så att litet gelé täcker dem överallt. Dessa bitar eller skivor ställas vid sidan av svinkarrén på serveringsfatet, som garneras med grönsallad och hackad köttgelé.

I stället för en stor form, kan färsen kokas i små formar från början, vilka var för sig sedan läggas i gelé.

Färserad anka i sky (c:a 10 pers.).

1 anka, hönsfärs (se kall köttträtt à la finesse), 75 gr. smör, kokande buljong eller vatten.

Gelé: se föreg. recept.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

Rekvirera

LUCKS

"REKLAM-ASK"

med fin
Choklad & Konfekt
väg. 1/2 kg
endast Kr. 2.— st.

Expedieras till landsorten
mot postförskott.

PERCY E LUCK & Co.
STOCKHOLM.

VÄVSKEDAR

av rostfritt material. Obs. denna fördel!
Skyttlar, spännare, solv m. m. för
hemslöjd.

NYHET! alla väverskor bör "BOBIN!"
köpa vår paten-
trade bobin-växel.
Begär vår nya illustr. katalog och pris-
uppgift. Sändes gratis.

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik
Rikst. 1028. Borås. Rikst. 1028.

Den omtänksamma
Husmodern

vänder sig alltid till

LUNDA TVÄTTINRÄTTNING

Telefon Drottningholm 20 och 190

Drick

KLASS I

Norrmalms Bryggeri A.-B.

Tomtebogatan 11
S.T.O.C.K.H.O.L.M.
Tel. V. 6098. Tel. V. 18585.

"BABYUTSTYRLAR"

verkl. förstkl., kompl. utst. kr. 7, extra
fin kr. 9, lyxutf., handarb., kr. 12, bär-
mantel kr. 3, d:o m. handarb. kr. 4.50.
Lakan och örngott av noblessväv, äkta
knyppl. spetsar kr. 7. Mönster följer.
Clara Lindqvist, Kvarngat. 20, Borås.

Gott Kaffe

hälsosamt och drygt
blir det, blandat med

Victoria Kaffe-
tillsats

ANVÄND

till matlagning
och bakning

REYMERSHOLMS
COCOSFLOTT

VITA ROSEN

Begär

varan hos Eder handlande!
1/4 kg. paket 40 öre

Sås: 1 msk. smör, 3 msk. mjöl, 1/2 tsk. vitp., köttsky av ankan (2 1/2 dcl.), 2 äggulor, 2 msk. kronolja, 2 msk. vinaigre, 1 msk. kapis, 2 msk. saltgurka, 1 msk. syltlök, 2 dcl. tjock grädde.

Sedan ankan är plockad och svedd skär man ett skarpt snitt längs ryggen och skrapar därifrån köttet från alla ben, så att skinn-
net blir helt med vidsittande kött. Sedan in-
älvorna avlägsnats och skrovet spolats väl i
kallt vatten kokar man spad på detsamma.
Benbuljongen kan sedan användas till späd-
ning vid stekningen. Färsen beredes som ovan
beskrivits. Ankskinnet sys nu ihop vid alla
hål efter lärben, vingar o. s. v. samt ryggen
delvis, d. v. s. man lämnar endast så stor
öppning, att färsen kan fyllas in. Fågeln får
ej stoppas hårt. Den sys sedan ihop och läg-
ges på rygg i en långpanna med smör samt
stekes i ugnen på vanligt sätt, tills köttet
kännes mörkt. Steken tages då upp, befrias
från snören och lägges på rygg att kalla.
När den är fullkomligt kall skäres den med
skarp kniv i tunna skivor och lägges ihop
hel på lämpligt serveringsfat.

Geléet beredes som ovan beskrivits, och när
det är avsvolat och halvflytande lägger man
på litet i sänder över fågeln; geléet får stelna
emellan, och nytt lägges på, tills hela steken
är glacerad. Gelé, som runnit på fatet kan
försiktigt avlägsnas. Steken kan sedan gar-
neras med några vackra blad av kruskål och
några nyskurna apelsinklyftor, se bilden.

Rätten kan serveras med följande sås. Fräs
smör och mjöl tillsammans och späd på med
stekskyn, tills en tjock sås bildas. Såsen tag-
es av elden, och äggulorna arbetas in en i
sänder. När såsen är fullkomligt kall inarbet-
as olja och ättika omväxlande samt vitp.
Finhackad kapis, gurka och syltlök tillsättes,
varefter grädde vispad till skum försiktigt
blandas in.

Rätten kan i övrigt serveras med apeli-
sinmarmelad och marinerade grönsaker, eller
också endast med varma kokta grönsaker
(utan sås).

IDUNS KÖKSALMANACKA (20—26 jan.).

SÖNDAG. Frukost: A-la-daube på gris
med rödbetor, skarpsås och nykokt potatis;
smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller
te, vetebröd. — Middag: Smördeggsnäckor
med stuvning av fisk och hummer. Murkel-
späckad oxfilé med sås, brynt potatis och
ryska ärter. Renklorskompott med vispad
grädde och Gunilla-kakor.

MÅNDAG. (Makaronidag.) Frukost: Hav-
regrynsgröt med mjölk. Sillåda; smör eller
margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd.
— Middag: Gulasch på kalv och makaroner
med spritsad potatis. Kokta sockerrötter med
rört smör. Äpple.

TISDAG. Frukost: Havresoppa med ka-
trinplommon. Äggplättar med ragu på rester
av oxfilé och murklor (från söndag middag);
smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller
te, vetebröd. — Middag: Kokt rimsaltad
tunga med morotsragu, brysselkål och pota-
tis. Laggtårta.

ONSDAG. Frukost: Stekt havregrynsgröt
med lingon. Kokta grönsaker med äggstan-
ning; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe
eller te, vetebröd. — Middag: Kokt kolja
med senapsås och potatis. Holländsk ris-
pudding med plommonsås.

TORSDAG. Frukost: Havremustvälling.
Små pannbiffar med ansjovis och stekt hac-
kad potatis; smör eller margarin, bröd, ost;
kaffe eller te, vetebröd. — Middag: Klar bul-
jong med rötter och klomp. Smörgåspudding.

FREDAG. Frukost: Havresoppa. Kall fisk
(från onsdag), hårdkokta ägg och rödbetor i
majonäs; smör eller margarin, bröd, ost;
kaffe eller te, vetebröd. — Middag: Malda
kalvycklingar med potatis och saltgurka.
Apelsinblanc-mangé.

LÖRDAG. Frukost: Havremustvälling.
Uppstekt smörgåspudding. Kallskuren kalv-
kyckling och tunga; smör eller margarin,
bröd, ost; kaffe eller te, vetebröd. — Middag:
Strömmingflundror med persilja och dill samt
stuvad vitkål. Chokladsoppa.

Murkelspäckad oxfilé (8 pers.). 1 1/4 kg. ox-
filé, 10 gr. torkade murklor, 50 gr. smör, salt.
Sås: Köttsky, 4 msk. vetemjöl, 1 1/2 dcl.
grädde, 50 gr. torkade murklor, salt, vitp.

Oxfileen ansas, späckas med väl blötlagda
murklor skurna i strimlor och rullas om hårt
med snöre. Den stekes härefter som en van-

lig grytstek och skäres, när den är mör, i
tunna skivor. Rätten serveras mycket varm.

Till såsen har man lagt murklorna i blöt
(helst dagen förut) och kokar dem sedan
mjuka i vatten. De hackas ganska fint. Kött-
skyn från oxfilen redas av på vanligt sätt,
spädes med murkelspad och grädde samt
smaksättes väl. Murklorna serveras i såsen.

Gunilla-kakor. Mördeg: 150 gr. smör, 4
bittermandler, 50 gr. socker, 150 gr. mjöl.

Mandelfyllning: 140 gr. sötmandel, 2 små
ägg, 140 gr. socker.

Krystyr: 1/2 äggvita, pudersocker, röd ka-
ramellfärg.

Mördegen beredes på vanligt sätt. Till man-
delfyllningen vispas ägg och socker, tills
blandningen blir tjock och pösig, då tillsättes
mandeln.

En liten plåt med 4 kanter (storlek c:a 30
x 40 cm.) smörjes väl. När mördegen kall-
nat bekläder man plåtens botten med ungf.
1/3 av degen. Fyllningen breddas ut, och resten
av mördegen kavlas, sproras ut i remsor och
lägges i rutor över mandeldegen. Kakan
gräddas i medelvarm ugn och skäres sedan i
små fyrkantiga bitar. Dessa garneras med
skär krystyr, som föres ut genom en papper-
strut runt brödens kanter samt i några små
prickar mitt på.

Till krystyrer rör man äggvitan med så
mycket av finsiktat pudersocker, att massan
stannar på skeden, då man lyfter upp den.

Sillåda (för 6 pers.). 1—2 salta sillar, 1
stor portug. lök, 1 lit. kokt potatis, 50 gr.
smör, 3 msk. st. skorpor.

Sillen vattenlägges över en natt, rensas och
befrias från skinn och ben. En gratinlåda
smörjes väl med smör och beströs med stötta
skorpor. Potatisen skalas och skäres i skivor.
Härav lägges ett lager i botten på lådan; sill-
fileerna läggas ovanpå. Löken skalas, skäres i
tunna skivor och lägges på sillen. Överst läg-
ger man åter ett lager potatisskivor. Dessa be-
strös med stötta skorpor, och anrättningen be-
lägges rikligt med smör i små flockar. Formen
sättes i medelvarm ugn, tills anrättningen fått
vacker färg, varefter den omedelbart serveras.

Gulasch med makaroner (för 6 pers.). 600
gr. benfritt kalvkött, 60 gr. smör, salt, vit-
peppar, 3 msk. tomatpuré, 1 dcl. grädde, bul-
jong eller vatten, 150 gr. makaroner, vatten, salt.

Spritsad potatis: 1 lit. potatis, 1 msk. smör,
1—2 msk. grädde, socker, salt.

Köttet ansas, skäres i tärningar och brynes
väl i smöret. Tomatpuré, grädde och buljong
eller vatten tillsättes, och köttet får sakta
koka, tills det är mörkt. Makaronerna kokas
20 min. i rikligt med kokande saltat vatten
och få sedan rinna av väl, innan de blandas
med köttet, där de böra få koka 5—10 min.
Potatisen räskalas, kokas och föres genom
purépress. Den blandas med smör och grädde
och smaksättes samt hålles varm. Omedelbart
innan rätten skall serveras, föres potatismoset
genom spritspruta i krans på varmt server-
ingsfat. Gulaschen, som skall vara väl av-
smakad, lägges på mitten, och anrättningen
serveras mycket varm.

Morotsragu (för 6 pers.). 1 lit. skurna små
morotstärningar, 1 stor portug. lök, 50 gr.
smör, 2—3 kkp. buljong, 4 msk. tomatpuré,
salt, socker, vitp., 1 msk. hackad persilja.

Löken skalas, finhackas och fräses i smöret.
Morötterna tillsätts, grytan sättes på svag
eld, locket lägges på, och alltsammans får
"småputtra". Under tiden måste man då och
då röra om. När det börjar se torrt ut i gry-
tan späder man på med tomatpuré och bul-
jong, varefter morötterna få sakta koka
mjuka. Ragu smaksättes väl, och omedel-
bart före serveringen tillsättes persiljan.

Apelsin-blanc-mangé (för 6 pers.). 5 apeli-
siner, 60 gr. socker, 2—3 msk. jordgubbssylt,
50 gr. biskvier.

Blanc-mangé: 2 1/2 dcl. tjock grädde, 1 msk.
vaniljsocker, 1/2 blad gelatin.

Till garnering: Jordgubbssylt och biskvier.

Apelsinerna skalas, skäres i skivor och kär-
nas ur. Skivorna läggas varvvis med socker i
en djup geléskål. Jordgubbssylten flockas på,
och de krossade biskvieren strös i. Till blanc-
mangén vispas grädden till skum och smak-
sättes med vaniljsocker. Gelatinet löses upp
i varmt vatten, får svalna och tillsättes gräd-
den under vispning. Blanc-mangén breddas ut
över frukten i skålen, och en del spritsas överst
i rutor. Garneras sedan i rutorna med sylt
och biskvier.

långtids-
pasteuriserade
NEN:s MJÖLK
erhålls i alla
stadsdelar

För återför-
säljare:
Telefoner:
7041, Norr
7041

HÄLSA
GENOM
DR. HEILBRUNS
VÄRMEKUDDE

Om den icke finnes på Eder plats,
erhålls närmaste återförsäljares adress
gm Generalagenten.

Bernhard Rydholm, Stockholm 6.

Svalt ej

Edra rumsväxter, giv
dem "Plantagen", ett
på vetenskaplig grund
sammansatt koncen-
trerat växtnäings-
salt. Garanterat äkta
endast på originalburkar. Erhålls hos
Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Aureol är den mest pålit-
liga hårfärg, som existerar.
Alla damer kunna utan
minsta besvär och risk
färga sitt hår och med
Aureol erhålla de natur-
ligaste och vackraste fär-
gerna. Bruksanvisning
medföljer.

I. F. SCHWARZLOSE SÖHNE
Berlin

Generalagent:
MADSEN & WIVEL, Köpenhamn

HOSTOL
ÖÖVERTRÄFFAD BRÖSTKARAMELL
H. M. DROTNINGENS HÖVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktie. Emil Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

Drick Champis

Överallt —
men begär
det kallt!

RING bryggerier och vattenfabriker.

FYRTORNETS KONSERVER

För säsongen nya

SILL-INLÄGGNINGAR

såsom Aptitbitar, Kungssill, Slotssill, Briossill, Turistsill, Lunchsill.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

GRUNDAD ÅR 1902.

Kursen för unga bildade flickor börjar torsd. den 24 Jan. kl. 12 midd. Prospekt och närmare upplysningar på begäran Klarabergsg. 42, Sthlm. Tel. 20 35. ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND. Norr 93 02.

Tandteknikerkurs

Fullst. utbildn. i guld- o. kauschuk-arbeten. Svar till "Tandteknikerkurs", Tidningskontoret, Karlavägen 40, Sthlm.

Vid Rivieran

mottages ung dam, som önskar lära franska; tillfälle till konstvävnad. Närmare upplysn. genom Fru Bankdirektör Rüder, Skeppsbron 3, Malmö.

Elever

i Gobelinvävnad emottagas hos Amelie Fjæstad, Rackstad, Arvika.

Inför val av yrke

rekommenderas

fackskola för utbildning av sjukvårdskunniga barnsköterskor. Skolan är vårt lands äldsta (grundad 1906) och torde även fortfarande vara den enda inom området, där tentamen och verklig examen avlägges.

Hvita Korsets Sköterskeskola bibringar även sina elever praktiska färdigheter i hemsysslor ävensom goda kunskaper i samaritvård, hemsjukvård och äldreomsorg. Skolan förfogar över särdeles goda specialutbildade lärarekrafter. Skolans läkare är Dr. Gösta Hagéus. Föreståndarinnorna: Julia Elsa Stéen. Begär prospekt. N:r 1 av Skolans Skötersketidning sändes franco mot 25 öre i frimärken från Hvita Korset, Älmhult.

Under 1928 inlämnades 402 anmälningar om lediga platser till Hvita Korsets Sköterskeförening, Älmhult. (Tel. 71.)

Ung bildad flicka,

23 år, önskar att komma till herrgård, som betalande elev, att under skicklig husmoders ledning lära hushåll. Helst i Södermanland eller Närke och där ungdom finnes. Ref. givas och fordras. Svar till "14", H. T.-centralen, Göteborg.

Bildad flicka,

19 år, av god familj och med gott sätt, önskar plats i bättre familj — där hembiträde finnes — för att vara till husmors hjälp och sällskap. Svar emotens tack samt till sign. "Ett hem", und. adr. S. Gumælius' Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Svenska,

som flera år vistats i Frankrike önskar som hjälp och sällskap medfölja svensk familj eller ensam dam, som någon tid tänker vistas i Södern. Sammanträff. i Sydfrankrike ev. annan plats. Sv. till "Perfekt franska", Iduns exp., f. v. b.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Helinackordering

i verkligt gott hem för bildad dam fr. med. Jan. Eget rum, ing. fr. tambur. Grevturegat 64, 4 tr. (ej hiss) Tel. 78335, kl. 11—2.

Svaghets-

tillstånd efter sjukdom övervinnes bäst med KINA-DOZAN Skadar ej händerna. Förordas av läkare. Fås å alla apotek.

fötterna? De vålla mig emellanåt mycket lidande, isynnerhet vid promenad och stående.

På stående fot.

Svar: Bada ofta fötterna i varmt vatten och tvål och gnid därvid förhårdningarna med pimpsten. Sedan kan ni pensla dem med jodspirt, vilket borttager ömheten.

FRÅGOR OCH SVAR!

Franska.

Fråga: Var i Frankrike anses att man får lära den vackraste franskan?

Student.

Svar: I trakterna kring och i städerna Tours och Orléans.

Tacksam Idunvån ombedes förtydliga sin fråga n:r 1. Vad n:r 2 beträffar var ingen av de insända lösningarna nog tillfredsställande för att ge ett resultat.

Vävkurs.

Fråga: Finns det möjligen i Norrköping någon väv- eller handarbetskurs, som börjar nu på nyåret (ej utbildningskurs).

Vore tacksam få veta om det annars i någon annan stad (ej för långt norrut) finns dylika trevliga kurser, ej för långvariga.

Prenumerant.

Svar: Vävkurser anordnas av hemslöjdsföreningar anslutna till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Dessutom förekomma inom de flesta län ambulandekurser på landsbygden. Se vidare Iduns annonsspalter.

Deras män.

Fråga: 1) Med vem är (var) Sigrid Undset gift?

2) Med vem är Marta Norelius gift?

3) Finns något medel att få bort "cigarrett-gult" från fingrarna (utom förstås genom att låta bli att röka)?

Frågas prenumerant.

Svar: 1) Hon har varit gift med norske målaren Svarstad och är skild.

2) Hon är numera skild från sin man.

3) Hänvisas till svaret på frågan n:r 2 under rubrik Iduns Skönhetsinstitut.

Fråga: Har sökt vård å kuranstalt genom Pensionsstyrelsen, men fått avslag. Jag är 60 år, men då pensionsåldern är 67 år kan detta väl inte vara riktigt? Giktbruten.

Svar: Jo. Åldersgränsen för erhållande av bidrag från Pensionsstyrelsen till vård å kuranstalt är 55 år.

RED: S BREVLA DA.

Dixi. Om den goda anonyma insändaren, innan han eller hon plitlar ihop ovettiga skrivelser, åtminstone ville se till att ta rätt tidning. Nu var det icke Idun, som gjort sig skyldig till det förfärliga "uppförandet". Som förresten enligt vår åsikt inte alls var förfärligt. Den omkrivna damen har skött sig storartat och hade Sverige bara några fler av hennes sort och några färre av Er, så vore det ingen fara.

Sancta Birgittaskolan

Grundad 1910.

20 Birger Jarlsgatan 20.

Guldm. Paris 1925.

Högre fortsättningsskola för bildad kvinnlig ungdom.

AMNEN: Moderna språk, Konst- och Litteraturhistoria, Teckning, Stillära. Heminredning, Konstnärligt och praktiskt handarbete. FÖRELÄSNINGAR: Fröken Helene Flodin, Fru Alma Velander-Philip, Fröken Elisabeth Thorman. Vårterminens kurser börja måndagen den 14 januari. Prospekt på begäran. Telefon 14108. OBS! Enligt Hovrättens utslag har den s. k. Birgittaskolan ej rätt att bära detta namn.

Bergsbrunnaskolans Husmoderskurs

för bild. flickor börjar d. 5 febr. Grundlig undervisning! Härligt läge (nära Uppsala)! God omvårdnad! Ref. på begäran. Postadr.: Bergsbrunna. Riks n:r 10.

Praktiska Hushållskursen

för unga bildade flickor

vid Lyceum för flickor, Kommendörsg. 13, Sthlm,

tager sin början d. 25 jan. kl. 10 och pågår 15 veckor. Avgift 125 kr. Prospekt och upplysningar på begäran fr. o. m. d. 15 jan. kl. 2.30—3 alla dagar utom lördag. Tel. 74863, Norr 4484.

Högre kurs i Franska språket

Samfundet Alliance Française och Stockholms Borgarskola.

För damer och herrar med tillräckliga förkunskaper i språket anordnas förmiddagskurser i franska vid Stockholms Borgarskola 15 Jan.—25 Maj i följande läroämnen: Grammaire, Histoire de la Littérature, Histoire de la Civilisation, Lecture expliquée, Diction et Conversation, Composition. Föreståndare: M:lle Signe Berg. Endast infödda lärare. Anmälningar mottagas å Borgarskolans expedition, Brunnsgatan 13, 2 tr., varje helgfri dag kl. 10—5. Rektor personligen kl. 11,15—12,30. Tel. 8211, N. 5531. Klipp ut annonsen. Begär meddelande och schema i bokhandeln.

Strengnäs Husmodersskola.

Ny kurs för bild. flickor börj. d. 1 febr.—15 maj. Underv. i finare och enkl. matlag., bakt., konservering samt linne- o. klädsöm, konstsöm, vävning m. m. Packutbild. lärarinnor. Gott hem. Villa med värmeledn., badrum samt ljusa och trevl. elevrum o. arbetslokaler. Prosp., ref. gen. Fru M. Braune, Strängnäs. Tel. 898

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Tidningen Halland.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Värmlands Läns Tidning.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bärgslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Lysekil: Lysekils-Posten.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mjölby: Mjölby Tidning.

Mora: Mora Tidning.

Motala: Motala Tidning.

Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Strömstad: Strömstads Tidning.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Södertälje: Södertälje Tidning.

Sölvesborg: Sölvesborgs-Tidningen.

Tranås: Tranås Tidning.

Trälleborg: Trälleborgs Allehanda.

Uddevalfa: Bohusläningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotlänningen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks Allehanda.

Östhammar: Östhammars Tidning

Här är vännen, här är skatten!
Stega in och köp för katten
Pix, som lindring ger och botar,
när förkylning Eder hotar.

Var rädd
om Er hälsa

Ät
Havremust

Gyllenhammar

Önskar Ni en daglig fläkt

från Sveriges kulturcentrum, önskar Ni följa vad som händer och sker på det politiska, sociala och kulturella området, vill Ni ha nyheter, vill Ni följa idrottens frammarsch och se alla aktuella bilder till dagens krönika, vill Ni, som modern människa

FÖLJA MED ER TID?

Prenumerera då, för en billig penning, på den modernt uppställda, lättlästa men innehållsrika huvudstadstidningen, med det behändiga moderna formatet:

Stockholms Dagblad

Vid postprenumeration:

För hela januari endast 2:— Kr.
För hela år 1929 endast 18:— "

Fritt hemburen i Stockholm:

Per månad endast 2:75 Kr.
Per helår blott 28:— "

Lösnummer:

Vardagar 10 öre. Söndagar, inklusive stor bilaga, 15 öre.

Baka med
**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

Bakpulvret
man alltid kan
lita på.

